

OBEC HABURA, 067 52 HABURA 63

Protipovodňová ochrana miestnych komunikácií v obci Habura, rekonštrukcia potoka Drapalka

Zámer vypracovaný v zmysle zákona NR SR č.24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Habura, jún 2019

OBSAH

I	Základné údaje o navrhovateľovi	4
1.1	Názov	4
1.2	Identifikačné číslo	4
1.3	Sídlo	4
1.4	Oprávnený zástupca navrhovateľa	4
1.5	Kontaktná osoba	4
II	Základné údaje o navrhovanej činnosti	5
2.1	Názov	5
2.2	Účel	5
2.3	Užívateľ	5
2.4	Charakter činnosti	5
2.5	Umiestnenie navrhovanej činnosti	6
2.6	Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	6
2.7	Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti	7
2.8	Stručný opis technického a technologického riešenia	7
2.9	Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	8
2.10	Celkové náklady	8
2.11	Dotknutá obec	9
2.12	Dotknutý samosprávny kraj	9
2.13	Dotknuté orgány	9
2.14	Povoľujúci orgán	9
2.15	Rezortný orgán	9
2.16	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	9
2.17	Výjadrenie o vplyvoch zámeru presahujúcich štátne hranice	9
III	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	10
3.1	Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	10
3.1.1	<i>Geologické a geomorfologické pomery</i>	
3.1.2	<i>Hydrologické pomery</i>	
3.1.3	<i>Seizmicita a stabilita dotknutého územia</i>	
3.1.4	<i>Pôda</i>	
3.1.5	<i>Podnebné charakteristiky</i>	
3.1.6	<i>Flóra</i>	
3.1.7	<i>Fauna</i>	
3.1.8	<i>Chránené územia a ochranné pásma</i>	
3.2	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria	20
3.3	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia	22
3.3.1	<i>Demografické charakteristiky</i>	
3.3.2	<i>Hospodárstvo a infraštruktúra</i>	
3.3.3	<i>Kultúrne a historické pamiatky</i>	
3.4	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	24
3.4.1	<i>Znečistenie povrchových a podzemných vôd</i>	
3.4.2	<i>Znečistenie ovzdušia</i>	
3.4.3	<i>Odpady</i>	
3.4.4	<i>Hluk</i>	
3.4.5	<i>Radónové riziko a žiarenia</i>	

3.4.6 Zdravotný stav obyvateľstva

IV	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	28
4.1	Požiadavky na vstupy	28
4.1.1	<i>Záber pôdy, nároky na zastavané územie</i>	
4.1.2	<i>Chránené územia, chránené výtvory a pamiatky</i>	
4.1.3	<i>Ochranné pásma</i>	
4.1.4	<i>Spotreba vody</i>	
4.1.5	<i>Ostatné surovinové a energetické zdroje</i>	
4.1.6	<i>Doprava a iná infraštruktúra</i>	
4.1.7	<i>Nároky na pracovné sily</i>	
4.2	Údaje o výstupoch	29
4.2.1	<i>Ovzdušie</i>	
4.2.2	<i>Voda</i>	
4.2.3	<i>Odpady</i>	
4.2.4	<i>Hluk a vibrácie</i>	
4.2.5	<i>Žiarenie, teplo, zápach</i>	
4.2.6	<i>Iné očakávané vplyvy a vyvolané investície</i>	
4.3	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	31
4.4	Hodnotenie zdravotných rizík	33
4.5	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia	33
4.6	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	33
4.7	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	34
4.8	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	34
4.9	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti	35
4.10	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredia	35
4.11	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	36
4.12	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými dokumentmi	36
4.13	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	36
V	Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu	37
VI	Mapová a iná obrazová dokumentácia	37
VII	Doplňujúce informácie k zámeru	38
7.1	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie	38
7.2	Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti	38
VIII	Miesto a dátum spracovania zámeru a potvrdenie správnosti	39

I ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1.1 Názov (meno)

Obec Habura

1.2 Identifikačné číslo

00 322 954

1.3 Sídlo

Obecný úrad Habura
067 52 Habura 63

1.4 Oprávnený zástupca navrhovateľ'a

Mgr.Michal Prejsa – starosta obce
OcÚ Habura, 067 52 Habura 63

tel.: 057 73 922 00
fax: 057 73 922 00
e- mail: ocuhabura@centrum.sk

1.5 Kontaktná osoba

Mgr.Michal Prejsa – starosta obce
OcÚ Habura, 067 52 Habura 63

tel.: 057 73 922 00
fax: 057 73 922 00
e- mail: ocuhabura@centrum.sk

II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

2.1 Názov

„Protipovodňová ochrana miestnych komunikácií v obci Habura, rekonštrukcia potoka Drapalka“

2.2 Účel

Účelom úpravy potoka je zabezpečiť dostatočné prietokové pomery a stabilizáciu koryta vodného toku tak, aby upravené koryto potoka spoľahlivo odvádzalo pritekajúce povrchové vody hlavne počas jarného topenia snehu a intenzívnej zrážkovej činnosti. Úprava potoka zabezpečí ochranu a zamedzenie vzniku škôd na obecnom, ale aj súkromnom majetku. Stabilizáciou koryta toku dôjde k zabráneniu erozívnym účinkom a zabezpečí sa príslušný stupeň ochrany proti veľkým vodám (Q_{100}). Súčasný stav koryta Drapalky je nevyhovujúci z hľadiska technického stavu ako aj prietočnosti.

Účelom predloženého zámeru je poskytnúť základné informácie o navrhovanej vodnej stavbe „Protipovodňová ochrana miestnych komunikácií v obci Habura, rekonštrukcia potoka Drapalka“, analyzovať kvalitu zložiek životného prostredia v území, identifikovať očakávané vplyvy navrhovanej stavby a navrhnúť v prípade potreby opatrenia na ich elimináciu.

2.3 Užívateľ

Obec Habura

2.4 Charakter činnosti

Z hľadiska posudzovania je táto činnosť podľa zákona o posudzovaní vplyvov uvedená v prílohe č.8 - Zoznam činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie ako:

Oblasť: 10. Vodné hospodárstvo

Rezortný orgán : Ministerstvo životného prostredia SR

Pol.číslo činnosti a prahové hodnoty:

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zist'ovacie konanie)
7.	Objekty protipovodňovej ochrany		bez limitu

Jedna sa o novú činnosť, ktorá v predmetnom priestore nie je v strete s inými známymi zámermi a ani nespôsobí kumuláciu negatívnych environmentálnych vplyvov vzhľadom k ostatným činnostiam v okolí.

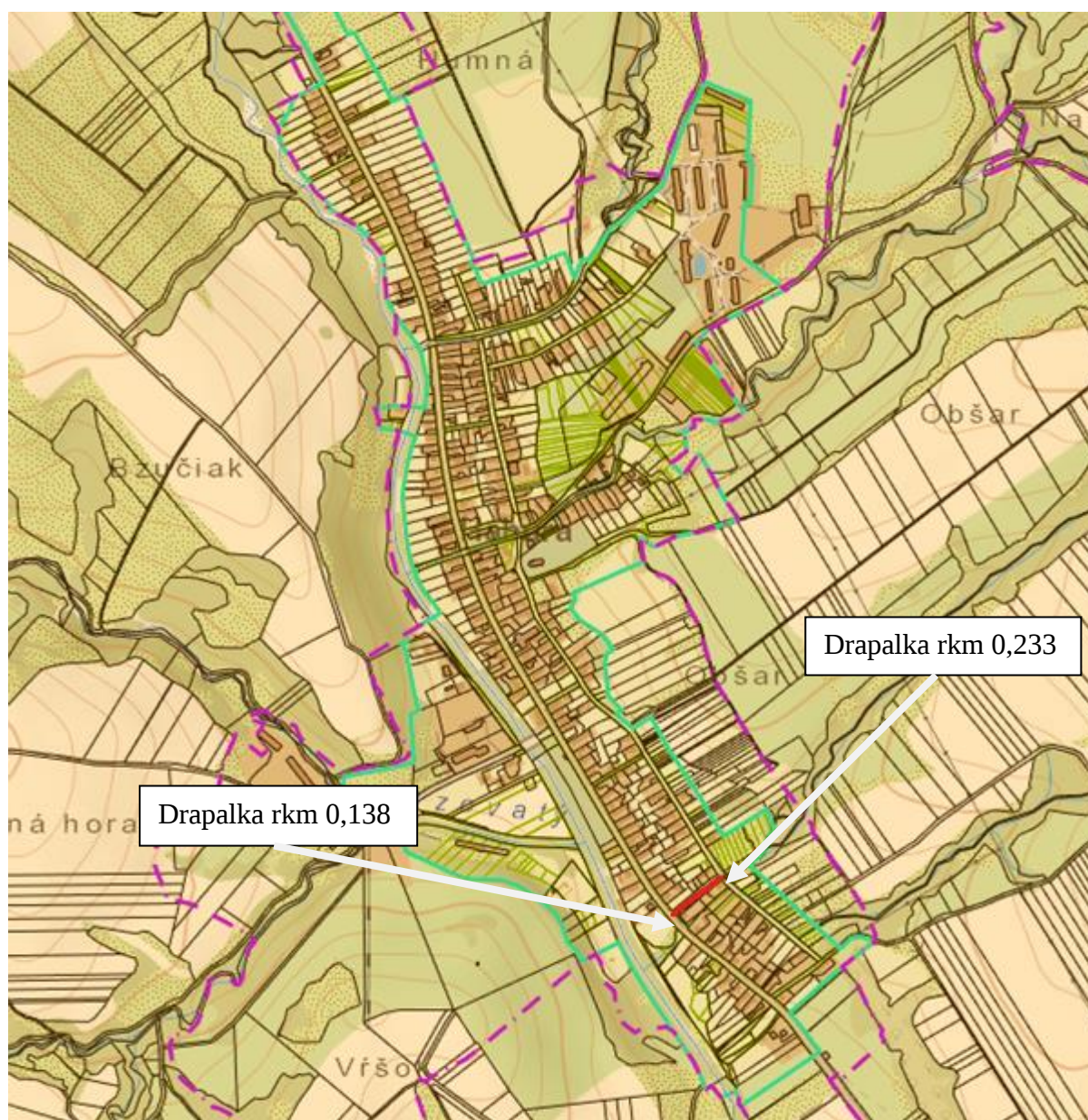
Zámer je riešený v jednom variante. Navrhovateľ požiadal Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od variantného riešenia, ktorý listom č.OU-ML-

OSZP-2019/000554-2 zo dňa 18.06.2019 žiadosti vyhovel.

2.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Prešovský
Okres: Medzilaborce
Obec: Habura
Katastrálne územie: Habura
Číslo parcely: KN-C č.731/1 vodná plocha (KN-E č.2597, ostatná plocha),
vlastník: Obec Habura

2.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Prehľadná situácia stavby na ortofotomape – úprava koryta potoka Drapalka červenou farbou.

2.7 Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Termín začatia:	10/2019
Termín ukončenia:	do 12 mesiacov od začatia výstavby
Uvedenie do prevádzky:	po ukončení výstavby
Ukončenie prevádzky:	trvalá prevádzka

2.8 Stručný opis technického a technologického riešenia

Zhotoviteľ dokumentácie:

IRPO - inžinierska, realizačná, projektová a obchodná spoločnosť v stavebníctve
Velgos Stanislav, Sabinovská 14, 080 01 Prešov

Na plánované stavebné úpravy vodného toku potoka Drapalka v zastavanom území obce Habura nie sú kladené zvláštne požiadavky na urbanistické a architektonické stvárnenie. Navrhovaná trasa toku je v celej dĺžke vedená v pôvodnom koryte.

Požiadavky zohľadnené pri technickom návrhu stavby:

1. Stanovený stupeň protipovodňovej ochrany na úrovni Q_{100}
2. Zabezpečenie stability svahov koryta proti eróznej činnosti
3. Rešpektovanie jestvujúcich inžinierskych sietí v maximálnej možnej miere
4. Hydrologické údaje - SHMÚ
5. Geodetické podklady – Polohopisné a výškopisné zameranie stavby

Jedna sa o úsek č.2 podľa priloženej výkresovej dokumentácie. Úsek rekonštrukcie je v rkm 0,138 – rkm 0,233 v celkovej dĺžke 95 m. Tento úsek sa napája na jestvujúce spevnenie koryta z betónových panelov a končí na výtokovej strane mosta na miestnej komunikácii. Spevnenie dna i svahov potoka sa upraví dlažbou z betónových cestných panelov IZT 40/10 1500/1200/150 mm, uložených do podkladového betónu hr.10 cm. Dno potoka bude mať šírku 1,50 m a svahy sa spevnia panelmi v sklone 1:1,5 šikmej šírky 1,50 m. Trasa úseku sa oproti pôvodnému stavu nemení. Aby nedochádzalo k vymieľaniu panelov, tieto sa vyviažu navzájom viazacím drôtom o priemere 10 mm v mieste závesných hákov. Na začiatku a konci úseku spevnenia sa zriadia betónové prahy šírky 0,50 m. V posudzovanom úseku sa nenachádzajú stromy ani kroviny t.j. nie je potrebné vykonať žiaden výrub.

Šmerové pomery

Úsek je od rkm 0,138 po rkm 0,14260 v priamej dĺžke 4,6 m, od rkm 0,14260 po rkm 0,16398 je pravotočivý oblúk o polomere $R=350$ m v dĺžke 21,38 m, od rkm 0,16398 po rkm 0,17390 je medzipriamka v dĺžke 10,00 m, od rkm 0,17398 po rkm 0,19536 je ľavotočivý oblúk o polomere $R=350$ m v dĺžke 21,38 m, od rkm 0,19536 po rkm 0,21040 je medzipriamka v dĺžke 15,04 m, od 0,21040 po rkm 0,23124 je pravotočivý oblúk o polomere $R=100$ m v dĺžke 20,94 m, od rkm 0,23124 po koniec úseku v rkm 0,233 je priama v dĺžke 1,76 m. Dĺžka posudzovaného úseku je 95,0 m.

Spádové pomery

Niveleta potoka je v stúpaní 1,06 % v celej dĺžke úseku.

Vytýčenie

Vytýčenie rekonštruovaného koryta potoka Drapalka sa prevedie vytýčením osového polygónu.

Výškový systém je Balt po vyrovnaní.

Hydrotechnický výpočet (Profil č.2 – rkm 0,3):

Plocha povodia: 0,73 km²

$Q_{100} = 8 \text{ m}^3/\text{s}$

Posúdenie priečného rezu potoka v predmetnom úseku bolo prevedené v reze:

PF č.2 rkm 0,18467 pre $Q_{100} = 8 \text{ m}^3/\text{s}$

Priečne rezy boli vykreslené v M 1:50 a vyznačené v situácii M 1:250. Výpočet bol prevedený podľa Pavlovského.

Koeficient drsnosti stanovený pre dlažbu z betónových cestných panelov –

$n = 0,013$.

Spád potoka v reze č.2 je $J = 1,06 \%$.

Výpočet bol prevedený podľa vzorcov:

F

$R = \frac{F}{O} = \text{hydraulický polomer v metroch,}$

O

kde F – plocha vody v danom profile v m²

O – omočený obvod toku v danom profile v m

1

$C = \frac{1}{n} \times R = \text{súčiniteľ podľa Pavlovského (z tabuliek)}$

$V = C \times R \times J = \text{rýchlosť vody v m.s}^{-1} \text{ v danom profile}$

$Q = F \times V = \text{prietokné množstvo vody v danom profile}$

Z prevedeného výpočtu vyplýva, že v reze č.2 je hladina Q_{100} vo výške 0,68 m od upraveného dna potoka a 0,15 m pod hornou hranou navrhovanej úpravy.

2.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Potok Drapalka preteká zastavaným územím obce Habura. Trasa upravovaného úseku toku v celej svojej dĺžke preteká medzi miestnou komunikáciou a súkromnými pozemkami. Tento úsek vodného toku Drapalka nie je upravený a pri povodňových prietokoch ohrozuje jestvujúcu zástavbu s príslušnými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahov, najmä pozdĺž komunikácií.

Navrhovaná úprava toku zabezpečí odvedenie povodňových prietokov a tým elimináciu v súčasnosti nedostatočnej protipovodňovej ochrany obce.

2.10 Celkové náklady

Celkový náklad stavby (orientačný): 0,1 mil. €

2.11 Dotknutá obec

Obec Habura

2.12 Dotknutý samosprávny kraj

Prešovský samosprávny kraj

2.13 Dotknuté orgány

Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Medzilaborce, odbor krízového riadenia
Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Humennom
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Humennom
Obec Habura

2.14 Povoľujúci orgán

Mesto Medzilaborce
Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie

2.15 Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia SR

2.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Rozhodnutie o umiestnení stavby podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) – vydáva Mesto Medzilaborce.

Rozhodnutie o povolení vodnej stavby podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) – vydáva Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie.

2.17 Vyjadrenie o vplyvoch zámeru presahujúcich štátne hranice

Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice, má miestny charakter, jej nepriaznivé dopady sú lokálne a svojím umiestnením vo vnútrozemí neovplyvní táto stavba žiadnymi dopadmi životné prostredie susedných krajín. Navrhovaná činnosť nie je v zozname činností podliehajúcich medzinárodnému prerokovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice podľa prílohy č.13 a č.14 zákona o posudzovaní vplyvov.

III ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Za dotknuté územie budeme v našom zámere považovať blízke okolie lokality výstavby.

Vplyvy navrhovanej činnosti sú hodnotené na ploche širšieho okolia dotknutého územia – tzv. hodnotené územie (k.ú.Habura, prípadne okres Medzilaborce).

3.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

3.1.1 Geologické a geomorfologické pomery

Z hľadiska regionálneho geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, E., Lukniš, M., Geomorfologické členenie SSR a ČSSR, 1986) leží hodnotené územie na južnom okraji centrálnej časti karpatského oblúka:

- provincie Východné Karpaty, subprovincie vonkajšie Východné Karpaty, oblasti Nízke Beskydy, celku Laborecká vrchovina.

Geologickú stavbu hodnoteného územia budujú výlučne flyšové horniny vrchnej kriedy a paleogénu (druhohory a staršie tret'ohory) vonkajšieho karpatského flyšu. Tieto horniny tvoria komplex hrubý viac ako 5 000 m. Pod ním sa predpokladá staršie podložie. Flyšové horniny (pieskovce, zlepenec, ílovce, slienité bridlice...) sú často prikryté kvartérnymi (štvrtohornými) horninami rôzneho charakteru a hrúbky.

Nevel'ká druhová rôznorodosť flyšových hornín s malou odolnosťou voči zvetrávaniu dáva flyšovému územiu jednotvárny vzhľad. Je to však jednotvárnosť za ktorou sa skrýva veľmi zložitá geologická minulosť v spojitosti s postavením územia v karpatskom oblúku. Počas horotvorných procesov, keď z dna morskej panvy vyvrásnili mohutné sedimenty, sa tu sformovali dve samostatné geologické jednotky - duklianska a magurská. Územie okresu patrí z väčšej časti k duklianskej jednotke, na ktorú od juhozápadu v línii Sukov - Zbudská Belá ako príkrov je nasunutá magurská jednotka. Pretože magurská jednotka je základným a charakteristickým prvkom Západných Karpát, jej zánik v oblasti naznačuje prítomnosť hraničnej zóny medzi Západnými a Východnými Karpatami. V duklianskej jednotke sú ďalšie čiastkové štruktúry: pásmo Revajky, vrása Brincovej, medzilaborecké synklinálne pásmo, skurská antiklinála, výravské synklinálne pásmo a pásmo Miková - Snina. Litologicko-stratigrafický profil duklianskej jednotky je neprerušenu postupnosťou vrstiev od cenomanu do spodného oligocénu. Najstaršie sú lupkovské vrstvy - flyš s prevahou čiernych a sivých ílovcov.

Magurská jednotka zasahuje iba malou časťou juh a juhozápad hodnoteného územia. Najstaršie v jednotke sú belovežské vrstvy paleocénneho až stredneocénneho veku. Sú drobnorytmickým flyšom, v ktorom sa striedajú prevažne nevápnité ílovce so siltovcami a jemnozrnnými pieskovecami. Kvartérne sedimenty (štvrtohory) majú malé plošné rozšírenie i hrúbku. V území sa na staršom podklade vytvorila vrstva fluviálnych, proluviálnych a deluviálnych sedimentov.

Fluviálne sedimenty (riečne) vyplňajú dná údolí väčších tokov. Najrozsiahlejšie sú náplavy Laborca. Náplavy Laborca sú výraznejšie vyvinuté už pri Habure. Odtiaľ až po Medzilaborce dosahuje šírka údolnej nivy okolo 300 m, nižšie po toku až 500 - 600 m, pod sútokom s Výravou

až okolo 1 000 m. Hrúbka náplavov sa už pri Medzilaborciach pohybuje od 3 do 8 m, zväčša okolo 5 m. Smerom po toku sa hrúbka náplavov znižuje na 3 - 4 m pri Radvani nad Laborcom a potom sa opäť mierne zvyšuje. Povrchovú vrstvu fluviálnych sedimentov tvorí piesočnatá hlina až zahlinený štrk hrúbky 0,5 - 2,0 m, pod nimi sú menej zahlinené štrky. Miestami vystupujú pomerne čisté štrky až na povrch územia. Náplavy ďalších prítokov Laborca sú najvýznamnejšie okolo Výravu pri Zbojnom, kde sa údolná niva náhle rozširuje a pri ústí dosahuje až 500 m.

3.1.2 Hydrologické pomery

Sedimenty paleogénu, ktoré v rozhodujúcej miere budujú hydrogeologický komplex paleogénnych flyšových hornín hodnoteného územia, patria všeobecne medzi vodohospodársky pasívne a z hydrogeologického hľadiska nepriaznivé až málo priaznivé na utváranie a akumulovanie zásob podzemných vôd. Relatívne priaznivé sú súvrstvia s prevahou pieskovcov až čistých pieskovcov a zlepcov.

Ílovité zvetraliny prepúšťajú dažďovú vodu veľmi slabo a preto nastáva veľký povrchový odtok, výsledkom ktorého je veľká vodná erózia. Prejavuje sa to aj v hustej sieti malých vodných tokov, ktorých vody odvádza vodný tok Laborec a Ol'ka. Z hľadiska súbehu ekologických a vodohospodárskych záujmov, hodnotené územie je možné hodnotiť ako oblasť s dobrou ekologickou stabilitou.

Povrchové vody

Hodnotené územie je zaradené do povodia vodného toku Bodrog. Z hľadiska typu režimu odtoku patrí hodnotené územie do vrchovinovo - nížinnej oblasti s dažďovo-snehovým typom odtoku (Šimo, E., Zaťko, M., Atlas krajiny SR – Typy režimu odtoku, 2002). Územie sa vyznačuje sklonitosťou, čo napomáha rýchlemu odtoku vôd. Najvýznamnejšie vodné toky: Laborec, ktorý tvorí hydrologickú os územia, Vydraňka, Výrava, Svetlica a Ol'ka. Najvyššie vodne stavy sú v mesiacoch február, marec a apríl, najnižšie sú v mesiaci august a september. Priemerný špecifický odtok v hodnotenom území v časovom období rokov 1931 – 1980 sa pohyboval v intervale od 10 do 18 l.s⁻¹ km⁻². Maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov sa v hodnotenom území pohyboval v intervale od 1,8 do 2,3 m³. s⁻¹ km⁻². Minimálny špecifický odtok 364-denný je v hodnotenom území od 0,5 do 1,0 l.s⁻¹ km⁻² (Lešková, D., Majerčáková, O., Atlas krajiny SR – odtokové údaje, 2002).

Dotknutým územím preteká potok Drapalka, ktorý sa v k.ú.Habura vlieva do vodného toku Laborec. Upravovaný úsek potoka Drapalka v posledných rokoch počas obdobia dlhotrvajúcich nepriaznivých poveternostných podmienok (vysoké teploty bez zrážok) vysycha.

Podzemné vody

Hydrogeologický kolektor v horninách flyšového vývoja budujú sedimenty paleogenu s prevažujúcou puklinovou priepustnosťou. Kvantitatívna charakteristika prietoknosti a hydrogeologická produktivita hodnoteného územia je predovšetkým v eocénnych flyšových vrstvách mierna ($T=1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m}^2.\text{s}^{-1}$), v súvrstviach s prevahou ílovcov nízka ($T < 1.10^{-4} \text{ m}^2.\text{s}^{-1}$).

Hodnotené územie zasahuje do dvoch hydrogeologických regiónov (Malík, P., Švasta, J.: Atlas krajiny SR – Hlavné hydrogeologické regióny, 2002):

097 Paleogen a kvarter povodia Laborca po Brekov a mezozoikum Humenských vrchov (centrálna a východná časť územia) - využiteľne množstva podzemných vôd sa pohybuje v intervale od 0,2 do 0,49 l.s⁻¹.km⁻², v nive Laborca 1,0 do 1,99 l.s⁻¹.km⁻²

105 Paleogén povodia Ondavy po Kučín - využiteľne množstvo podzemných vôd sa pohybuje do $0,2 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$

Kvartérne údolné náplavy tvoria pomerne významný hydraulický prvok v okolitých flyšových horninách. Štrkové náplavy hlavných vodných tokov (Laborec, Vydraňka, Výrava, Svetlica a Ol'ka) sú obvyčajne dobré priepustné a tvoria vlastne rozsiahly drén umiestnený na eróznej báze, umožňujúci prestup podzemnej vody z menej priepustných flyšových hornín do povrchového toku. Kvalita a výdatnosť hydrogeologických kolektorov v hodnotenom území závisí od dnovej výplne vodných tokov.

Dotknuté územie je územím patriacim k typu napájaného zo zrážok. Bilancia podzemných vôd je veľmi nízka, voda sa nachádza len vo vrchnej vrstve zvetrávania. V dotknutom území sa nevyskytujú zdroje podzemných minerálnych alebo prírodných liečivých vôd.

3.1.3 Geodynamické javy a seizmicita územia

Podľa mapy inžiniersko-geologickej klasifikácie vybraných geodynamických javov (Klukanová, A. a spol.: Atlas krajiny SR – Vybrané geodynamické javy, 2002) sú v hodnotenom území registrované: erózia, náchylnosť územia na zosúvanie a seizmicita.

Severno - centrálna časť hodnoteného územia patrí do oblasti s intenzívnou výmoleovou eróziou. Vplyvom akumulácie – erózných procesov dochádza v území k svahovým pohybom, náchylnosť územia na zosúvanie je silná. Výhodné podmienky pre rozvoj plošnej svahovej erózie sú dané malou priepustnosťou podkladu. Z roho dôvodu je infiltrácia zrážkových vôd malá a prevláda povrchový odtok. Väčšina zrážkových vôd rýchlo odteká po povrchu najmä tam, kde bol porušený pôvodne súvislý lesný porast. Preto najintenzívnejší rozvoj plošnej a výmoleovej erózie je možné pozorovať v odlesnených a poľnohospodársky využívaných oblastiach.

Seizmotektonická mapa Slovenska (STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií, 1997) radí hodnotené územie podľa seizmického ohrozenia do oblasti s maximálne pozorovanou intenzitou do 6° MSK-64. Epicentrá makroseizmicky pozorovaných zemetrasení v okolí hodnoteného územia boli veľakrát registrované južne od územia – oblasť Humenné s intenzitou do 7° MSK-64 a západne oblasť Havaj s intenzitou do 5° MSK-64 (Labák, P.; Atlas krajiny SR – Epicentrá makroseizmicky pozorovaných zemetrasení v r.1034-1999, 2002)

3.1.4 Pôda

Pôda je prírodný útvar s výraznou dynamikou fyzikálnych, chemických a biologických procesov a je charakterizovaná stratigrafiou a produkčnou schopnosťou. Vzniká a vyvíja sa pôsobením pôdotvorných faktorov, medzi ktoré patria organizmy, klíma a materská hornina, teda činitele, ktoré sú pre pôdu zdrojom látok a pôdotvorných podmienok (vek a reliéf).

Rozhodujúcim pôdnym typom v hodnotenom území sú severne hnedé pôdy - kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodne kultizemné a rankle, zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín, v pohraničnej oblasti kambizeme pseudoglejové kyslé zo zvetralín rôznych hornín. V dotknutom území sú to kambizeme modálne a kultizemné nasýtené zo zvetralín pieskovcovo – ílovcových hornín (flyš) (Šály, R., Šurina, B.; Atlas krajiny SR – Pôdy, 2002). Pri tvorbe hnedých

pôd sa popri pôdotvornom procese hneďnutia uplatnil i podzolizačný proces. Vrchný horizont je slabo až stredne skeletová ornícová alebo mačínová vrstva hnedej, tmavohnedej, sivohnedej až sivej farby. Vyznačuje sa elementárnou štruktúrou a tuhou konzistenciou. Zrnitosť pôdy v hodnotenom území je hlinitá až ílovito-hlinitá. V poľnohospodárskych pôdach je nízky až stredný obsah humusu (do 2,3 %). Pôdna reakcia je stredne kyslá (pH: 6,0 – 5,5) až veľmi silno kyslá (pH: 5,0 – 4,5)

3.1.5 Podnebné charakteristiky

Podľa klimateckej klasifikácie (Lapin, M., a kol.,: Atlas krajiny SR – Klimatické oblasti, 2002) rozhodujúca časť hodnoteného územia patrí do mierne teplej oblasti (okrsok M3 – mierne teplý, mierne vlhký pahorkatinový až vrchovinový, okrsok M6 – mierne teplý, vlhký, vrchovinový, a M7 – mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový). Najvyššie časti územia na severe (horský pohraničný hrebeň) patria do chladnej oblasti (okrsok C1 – mierne chladný). Dotknuté územie patrí do okrsku M6.

Pohraničný hrebeň Laboreckej vrchoviny je výrazným klimatickým faktorom, lebo tvorí prekážku prúdeniu studeného severného vzduchu na juh a naopak. Na jeho severnej a južnej strane býva často odlišné počasie.

Teplota

Priemerná ročná teplota sa pohybuje od 5 do 7°C. Priemerné mesačné teploty sa v jednotlivých rokoch značne odlišujú. Leto vrcholí najčastejšie v júli (65%), približne raz za štyri roky v auguste (23%), zriedkavejšie v júni (12%). Zima dosahuje vrchol zväčša v januári (63%), približne raz za päť rokov vo februári (21%), menej často v decembri (14%), ojedinele i v marci (2%). Priemerné januárové teploty v Laboreckej vrchovine sa pohybujú od -4 do -6°C, júlové od 14 do 17°C.

Zrážky a snehová pokrývka

Priemerné ročné zrážky dosahujú 650-900 mm. Značný je rozdiel v jednotlivých rokoch. Priemerné rozloženie zrážok má kontinentálny charakter. Väčšina zrážok pripadá na vegetačné obdobie. Počet dní so zrážkami nad 1 mm je priemerne 120 - 140.

Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je v nižších polohách okresu okolo 70, v dolinách na severe okolo 80 a v hrebeňových polohách dosahuje vyše 120. Priemerná výška snehovej pokrývky rastie tiež s nadmorskou výškou. V nižších polohách dosahuje 20 až 30 cm, vo vyšších polohách 30 až 40 cm a na horskom hrebene okolo 70 cm. Maximum dosahuje v nižších polohách vo februári, vo vyšších polohách až v marci. V priemere raz za 10 rokov sa v hrebeňových polohách môže vyskytnúť snehová pokrývka vyššia ako 100 cm.

Oblačnosť, slnečný svit a veternosť

Najmenšia oblačnosť sa vyskytuje koncom leta a začiatkom jesene. V poslednom polroku sa na horách tvorí viac kopovitej oblačnosti. Ročný úhrn slnečného svitu dosahuje v južnej časti okresu okolo 1 500 hodín, v severných oblastiach asi o 100 hodín menej. Výskyt hmly je v hlbokých úzkych dolinách pomerne častým javom, najmä v jesennom období. Zriedkavejšie sa vyskytuje na jar alebo v lete. Celkový počet dní s hmlou je 50 až 90 za rok. V hodnotenom území prevládajú smery prúdenia vetra od severozápadných po juhozápadné. Priemerná rýchlosť vetra tu dosahuje 5 až 7 m s⁻¹. Bezvetrie sa tu vyskytuje zriedkavo.

3.1.6 Flóra

Hodnotené územie z hľadiska fytogeografického členenia (Plesník, P.,: Atlas krajiny SR - fytogeograficko - vegetačné členenie, 2002) patrí do bukovej zóny, flyšovej oblasti, okresu Laborecká vrchovina.

Územie je z hľadiska rozmanitosti druhov výnimočný svojou polohou, nakoľko cez jeho územie prechádzajú dve dôležité biogeografické rozhrania – smere východozápadnom medzi Východnými a Západnými Karpátami a v smere severojužnom medzi karpatskou a Panónskou oblasťou. To podmienilo vysokú hodnotu genofondu voľne rastúcich druhov rastlín a ich veľkú druhovú rozmanitosť. Doznievajú tu prvky panónskej flóry a prevažná časť územia je tvorená vlastnou karpatskou kvetenou (západokarpatskou a východokarpatskou). Potenciálna prirodzená vegetácia (Maglocký, Š.,: Atlas krajiny SR – Potenciálna prirodzená vegetácia, 2002) v hodnotenom území registruje tieto mapovacie jednotky:

1. jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov (A1)

Spoločenstvá tejto jednotky sú akýmsi pokračovaním vrbovo-topolových lužných lesov na alúviách v úzkych údolných nivách na stredných a horných tokoch riek, prevažne v extrémnejších klimatických podmienkach, najmä na strednom a severnom Slovensku. Ekologicky sa viažu na alúviá potokov podmäčianých prúdiacou podzemnou vodou alebo ovplyvňovaných častými povrchovými záplavami. Pôdy v pahorkatinnom stupni sú viac hlinité, stredne ťažké, v horských údoliach piesočnaté, štrkovité až kamenisté. Krovinné vrbiny zväzu *Salicion triandrae* a *Salicion eleagni* sú pionierskymi spoločenstvami na mladých riečnych naplaveninách lemujúcich brehy vodných tokov. Z drevín sú zastúpené *Salix elaeagnos*, *S. purpurea*, *S. fragilis*, *Alnus incana*, *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior*. Veľmi pestré je druhové zloženie bylín. Najčastejšie sú to hygrofilné a subhygrofilné rastliny *Caltha palustris*, *Carduus palustris*, *Cirsium rivulare*, *Petasites hybridus*, *Myosotis palustris*, *Ranunculus repens*, *Urtica dioica* a iné.

2. karpatské dubovo – hrabové lesy (C)

Sú mapované v celej oblasti mimo alúvii vodných tokov do 600 m n.m. Z pôd prevládajú kambizeme, luvizeme, rendziny (väčšinou hlboké s rôznou zrnitosťou). Stromová etáž – *Quercus petraea* a *Carpinus betulus*, na skeletnatých pôdach *Tilia cordata*, *Acer campestre*, *Cerasus avium*, krovinná etáž je dobre zastúpená – *Lonicera xylosteum*, *Ligustrum vulgare*, *swida sanguinea*, *Crataegus laevigata*, bylinné spoločenstvá sú zastúpené druhmi z asociácie *Carici-pilosae carpinetum* s dominantným výskytom ostrice chlpatej, ďalej sú tu hviezdica veľkokvetá, veternica hájna a kostihoj hľuznatý.

3. podhorské bukové lesy (F₃)

Mapová jednotka kvetnatých bučín podhorských zahŕňa mezotrofné spoločenstvá s výraznou prevahou buka, rozšírené v nižších polohách prevažne na nevápencovom podloží s pôdami vlhkostne kolísavými. Z pôd prevládajú trojfázové kambizeme. Floristicky, ekotopicky aj syntaxonomicky možno túto jednotku v našich Karpatoch porovnávať na úrovni samostatného podzväzu. Základné floristické zloženie podhorských bučín nie je celkom jednotné vzhľadom na rozdielnosť geologického podložia a rozpad jednotlivých hornín, chemizmus, a tým aj štruktúru pôd. Vo všetkých spoločenstvách je pravidelne prítomné *Galium odoratum*, ďalej sa vyskytujú *Galeobdolon luteum*, *Veronica montana*, *Anemone nemorosa*, *Paris quadrifolia*, *Hordelymus europaeus*. Prímesou buka bývajú *Acer pseudoplatanus*, *A. platanooides*, *Ulmus glabra*, *Tilia cordata* i *Picea abies*. Krovinné poschodie nebýva nápadne vyvinuté, najčastejšie sa vyskytuje *Sambucus nigra*, *Eonymus europaea*, *Lonicera xylosteum*.

4. bukové a jedľovo – bukové lesy (F)

Mapová jednotka zahŕňa mezotrofné spoločenstvá s výraznou prevahou buka, rozšírené v nižších polohách prevažne na nevápencovom podloží s pôdami vlhkostne kolísavými. Z pôd prevládajú trojfázové kambizeme. Floristicky, ekotopicky aj syntaxonomicky možno túto jednotku v našich Karpatoch porovnávať na úrovni samostatného podzväzu. Základné floristické zloženie podhorských bučín nie je celkom jednotné vzhľadom na rozdielnosť geologického podložia a rozpad jednotlivých hornín, chemizmus, a tým aj štruktúru pôd. Vo všetkých spoločenstvách je pravidelne prítomné *Galium odoratum*, ďalej sa vyskytujú *Galeobdolon luteum*, *Veronica montana*, *Anemone nemorosa*, *Paris quadrifolia*, *Hordelymus europaeus*. Prímesou buka bývajú *Acer pseudoplatanus*, *A. platanoides*, *Ulmus glabra*, *Tilia cordata* i *Picea abies*. Krovinné poschodie nebýva nápadne vyvinuté, najčastejšie sa vyskytuje *Sambucus nigra*, *Eonymus europaea*, *Lonicera xylosteum*.

Faunu dotknutého územia tvoria kozmopolitné synantrópne druhy viazané na biotopy ľudských sídiel a voľnú poľnohospodársku krajinu. Sprievodnú vegetáciu vodného toku Hlbokého potoka v hornom úseku tvoria dreviny s prevahou vrb.

3.1.7 Fauna

Zo zoogeografického hľadiska (Jedlička, L., Kalivodová, E.,: Atlas krajiny SR – Zoogeografické členenie paleoarktu, 2002) sa hodnotené územie nachádza v palearktiskej oblasti, Eurosibírskej podoblasti, provincii listnatých a zmiešaných lesov, podkarpatský úsek. Relatívna zachovalosť vegetačného krytu (brehových lesov a pasienkov) má vplyv na prirodzenú diverzitu živočíšnych spoločenstiev, avšak intenzívne pôsobenie človeka v území podobne ako u bioty spôsobilo pozmenené podmienky pre faunu oproti pôvodnej štruktúre. Celý priestor môžeme klasifikovať podľa základných typov zoocenóz:

1. zoocenóza lesa - reprezentujú ju rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk dravý (*Canis lupus*), mačka divá (*Felis silvestris*), jeleň európsky (*Cervus elaphus*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), sviňa divá (*Sus scrofa*), vydra riečna (*Lutra lutra*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), orol krikl'avý (*Aquila pomarina*), bocian čierny a iné.
2. zoocenóza lúk a pasienkov - charakterizujú ju hraboš poľný (*Microtus arvalis*), prhl'aviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), stehlík konôpka (*Carduelis cannabina*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*).
3. zoocenóza ornej pôdy - dominantným druhom je tu hraboš poľný (*Microtus arvalis*). Ostatné druhy sú na túto zoocenózu viazané potravinovo, ako na svoje lovné teritórium – myšiak hôrny (*Buteo buteo*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), straka obyčajná (*Pica pica*), strakoš kolesár (*Lanius excubitor*).
4. zoocenóza remízok v poľnohospodárskej krajine - tvorí ju úzko špecifikované spoločenstvo druhov využívajúcich priestor a krovitý a stromový porast miniareálov ako priestor absentujúceho alebo náhradného biotopu. Zástupcami druhov je hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), straka obyčajná (*Pica pica*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), drozd čierny (*Turdus merula*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*).
5. zoocenóza alúvii tokov - reprezentujú ju rak riečny (*Astacus fluviatilis*), vodnár obyčajný (*Cinclus cinclus*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), rybárik obyčajný (*Alcedo atthis*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), vydra riečna (*Lutra lutra*), krysa vodná (*Arvicola terrestris*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*) ai.
6. zoocenóza porastov okolo ciest - vzhľadom na otvorenosť krajiny a bezprostrednú

izolovanosť poľnohospodárskou pôdou od druhovo bohatších biotopov je zoocenóza porastov okolo ciest chudobná na druhovú skladbu. Typickým je v nej hraboš poľný (*Microtus arvalis*), straka obyčajná (*Pica pica*), pŕhľaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*).

7. zoocenóza ľudských sídiel - reprezentujú ju lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), drozd čierny (*Turdus merula*), vrabec domový (*Passer domesticus*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*) a iné.

Faunu dotknutého územia tvoria druhy viazané na zastavané územia obcí a poľnohospodársku kultúrnu krajinu (druhy poľných monokultúr). K najbežnejším druhom patria zástupcovia spevavcov - lastovičky, sýkorky, drozdy, trasochvost biely a vrabec domový, z cicavcov najmä drobné zemné cicavce - myš domová a potkan obyčajný.

3.1.8 Chránené územia a ochranné pásma

Ochrana biodiverzity in-situ je tradične spojená s ochranou prírody. Heterogénnosť ekosystémov a ťažšia dostupnosť pri osídľovaní v minulosti umožnila uchovať mimoriadne hodnotné prírodné dedičstvo v takej podobe, aká sa v širšom geografickom regióne strednej Európy neuchovala (Národná správa o stave a ochrane biodiverzity na Slovensku, 1998). Na zabezpečenie tejto ochrany boli na území Slovenskej republiky vybraté jedinečné územia so špecifickou územnou ochranou tzv. chránené územia. Chránené územie je geograficky definované územie, ktoré je určené alebo regulované a spravované so zámerom dosiahnuť špecifické ciele ochrany (Čl. 2 Dohovoru o biologickej diverzite).

Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny v dotknutom území platí druhý stupeň územnej ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (§ 12 až § 14) t.j. územie, ktorému sa poskytuje osobitná ochrana. Územie sa nachádza v Chránenej krajinnej oblasti Východné Karpaty.

V hodnotenom území sú tieto veľkoplošné a maloplošné prvky ochrany prírody:

Chránená krajinná oblasť Východné Karpaty - vysoké prírodné a krajinné hodnoty tohto kraja boli v r. 1977 základom pre vyhlásenie tohto chráneného územia. Po vyhlásení Národného parku Poloniny v r.1997, predovšetkým však vzhľadom k potrebe zabezpečenia biodiverzity, ekologickej stability a genofondu rastlín a živočíchov tejto časti Slovenska, došlo k upresneniu hraníc CHKO a s účinnosťou od 1.1.2002 bola nariadením vlády SR č. 530/2001 Z.z. prevyhlásená CHKO Východné Karpaty na výmere 25 307 ha. Z hľadiska geomorfologického členenia zasahuje územie chránenej krajinnej oblasti do oblasti Nízkych Beskýd Laboreckej vrchoviny, ktorej súčasný reliéf je výsledkom striedavého členenia a zarovnávanía pôvodného tektonického reliéfu, ktorý počas neogénu odstránili deštruktívne procesy. Územie hydrologicky patrí do pramennej oblasti riečky Udavy, ktorá je prítokom Laborca. V území CHKO dominujú spoločenstvá bučín (bukové kvetnaté lesy podhorské) z významnými a vzácnymi druhmi v bylinnej synúzii ako plavúnik pučivý a sploštený, jazyk jelení a chlpaňa lesná. Pomerná zachovanosť lesov, lúk a pasienkov má významný vplyv na prirodzenú biodiverzitu živočíšnych spoločenstiev, ktoré zodpovedajú charakteru karpatskej fauny s druhovo pestrým výskytom stavovcov aj bezstavovcov. Z chránených bezstavovcov pozornosť upútajú fúzač alpský a fúzač pižmový. Výslnné lúčne spoločenstvá obľubujú vidlochvost feniklový a koník červenokrídly.

Národná prírodná rezervácia Palotská jedlina (157,15 ha, k. ú. Palota, r. v. 1982) – bola vyhlásená na ochranu prirodzených jedľových bučín na flyši Laboreckej vrchoviny. Od nadmorskej výšky 510 do 700 m sa v rôznej, výškove i hrúbkovediferencovanej štruktúre

striedajú porasty buka s pôvodnou jedľou a cennými listnáčmi. V bohatom bilinnom kryte sa uplatňujú najmä kostrava horská, ostružina srstnatá, lipkavec marinkový a niektoré ďalšie. Pôvodné lesné porasty sú zároveň vhodným prostredím pre chránené a ohrozené živočíchy, z ktorých v rezervácii žijú sova dlhochvostá i vzácne veľké mäsožravce: vlk, rys a medveď.

Prírodná rezervácia Beskyd (49,44 ha, k. ú. Svetlice, r. v. 1981) – je tvorená prirodzenými lesnými spoločenstvami Laboreckej vrchoviny od nadmorskej výšky 580 – 790 m, ako sú bučiny, typické bučiny, lipové bučiny a bukové javoriny. V typických a lipových bučinách sú významné lesné typy s kostravou horskou, ostricou chlpatou a bažankou trvácou. Na podhrebeňových a hrebeňových lokalitách sa vyskytujú chránené v zácne druhy, ako sú prilbica moldavská, horec luskáčovitý a kríčník Skopoliho. Lesné porasty sú významným hniezdnym biotopom vtákov, jelenej a diviacej zveri, ako aj veľkých mäsožravcov: vlk, rys a medveď.

Prírodná rezervácia Mokré lúky pod Čertižným (1,36 ha, k. ú. Čertižné, r. v. 1979) – je tvorená podmáčanými a slatinnými spoločenstvami v rôznych sukcesných štádiách s prímiesou krovitých vrb a porastami jelše lepkavej. Medzi najvýznamnejšie chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín patria vachta trojlístá, iskerník veľký, rašelinníky, krušík močiarny, vstavačovec májový, vlhkomilné a mokradné ostrice a iné. Chránené územie je zároveň vhodným biotopom vzácných a ohrozených živočíchov, ktorých výskyt sa viaže na slatinno-rašelinové spoločenstvá ako napríklad z vtákov trsteniarik obyčajný a sedmohlások hájový.

Prírodná rezervácia Haburské rašelinisko (1,34 ha, k. ú. Habura, R. v. 1981) – územie sa nachádza v pramennej časti hlavného chrbta Laboreckej vrchoviny v nadmorskej výške 695 m. vytvorený rašelinový biotop sa vyznačuje pôvodnosťou a zachovalosťou s významným zastúpením rašelinníkov, páperníka pošvatého, bezkolenca belasého, sedmokvetka európskeho, ako aj horských druhov, ako sú kamzičník rakúsky, horec luskáčovitý. Z východokarpatských druhov sa tu vyskytuje mliečnik rakúsky Soják. Prírodná rezervácia je aj významným biotopom vretenice severnej a reliktného hraboša močiarného.

Prírodná rezervácia Jarčiská (0,45 ha, k. ú. Rošovce, r. v. 1982) – prírodnú rezerváciu tvorí močiarny biotop predstavujúci zachovalú ukážku vzácných lúčnych fytoocenóz v Laboreckej vrchovine. Na nevelkej ploche je tu vyvinutá celá škála slatinných fytoocenóz. Predmetom ochrany sú zriedkavé lúčne a slatinné fytoocenózy v poľnohospodársky využívanej krajine.

NATURA 2000, ako sústava chránených území členských krajín Európskej únie, ktorej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré má význam nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok, zabezpečuje ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a ich prostredníctvom zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, **SPA**) – vyhlasované na základe smernice o vtákoch, a ktoré v národnej legislatíve predstavujú **chránené vtáacie územia**;
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, **SAC**) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch, a ktoré v národnej legislatíve predstavujú **územia európskeho významu** a po ich vyhlásení sú zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú.

Na území okresu Medzilaborce sa jedná o tieto lokality (zdroj: www.sopsr.sk)

Chránené vtáčie územia:

SKCHVU011 Laborecká vrchovina (vyhláška MŽP SR č.438/2009 Z.z.)

Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina bola vyhlásená na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sovy dlhochvostej, orla krikľavého, bociana čierneho, haje červenej, muchárika bieločrného, muchárika červenohrdlého, strakoša červenochrbtého, penice jarabej, jariabka hôrneho, chriašteľa poľného, d'atl'a čierneho, d'atl'a bieločrptého, žlny sivej, lelka lesného, škovránka stromového, rybárika riečného, d'atl'a prostredného, bociana bieleho, včelára lesného, príhl'aviara čiernohlavého, krutihlava hnedého, muchára sivého, žltouchvosta lesného, hrdličky poľnej, prepelice poľnej, strakoša sivého a brehuľu hnedú a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Rozloha územia je 102 813,91 ha a zasahuje do okresov: Humenné, Medzilaborce, Snina, Stropkov a Svidník.

Územia európskeho významu:

Kód lokality	Názov lokality	Výmera v ha	Katastrálne územia
SKUEV0011	Svetlica	1,93	Svetlice
SKUEV0014	Lázky	45,25	Svetlice
SKUEV0016	Košariská	10,00	Čabalovce
SKUEV0043	Kamenná	836,55	Borov, Habura, Malá Poľana, Medzilaborce, Miková, Rokytovce
SKUEV0048	Dukla	6874,27	Čertižné, Dlhoňa, Driečna, Habura, Havranec, Kečkovce, Krajná Bystrá, Krajná Porúbka, Nižný Komárnik, Roztoky, Šarbov, Vápeník, Nižná Pisaná, Vyšný Komárnik,

			Príkra
SKUEV0211	Daňová	891,34	Kalinov , Medzilaborce, Vydraň
SKUEV0232	Laborec	15,97	Borov, Čertižné, Habura
SKUEV0318	Pod Bukovou	533,24	Roškovce
SKUEV0387	Beskyd	5415,38	Čabalovce, Ňagov, Olšinkov, Osadné, Palota, Svetlice, Vydraň, Výrava, Vyšná Jablonka
SKUEV0761	Vydraňka	8,08	Vydraň, Palota
SKUEV0763	Horný tok Výravy	18,73	Svetlice, Výrava
SKUEV1387	Beskyd	79,09	Olšinkov

Predmetom ochrany ÚEV Daňová sú biotopy 91E0 Lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy, 6510 Níťinné a podhorské kosné lúky a 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy. Predmetom ochrany v ÚEV Daňová sú nasledovné druhy: kunka ťltobruchá, mlok karpatský, vydra riečna, fúzač alpský, rys ostrovid, ohniváček veľký, spriadač kostihojový, podkovár malý, uchaňa čierna, netopier obyčajný, medveď hnedý, vlk dravý, bystruška Zawadského.

Na dotknutom území platí 1.stupeň územnej ochrany prírody a krajiny (v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov). Územie zasahuje do vyhláseného CHVÚ Laborecká vrchovina. Nie sú tu evidované chránené parky ani chránené stromy.

Vodohospodársky chránené územia

Chránené vodohospodárske územia (ďalej len „CHVO“) predstavujú územia v ktorých sa v dôsledku priaznivých prírodných podmienok vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových alebo podzemných vôd. V hodnotenom území ani širšom okolí sa nenachádza žiadna vyhlásená CHVO. Najbližšia vyhlásená CHVO Vihorlat sa nachádza cca 40 km juho - východne od lokality navrhovanej činnosti.

Zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských vodných tokov je ustanovený vyhláškou č.211/2005 Z.z. V hodnotenom území sa nachádzajú tieto toky:

Vodohospodársky významné toky

Por. číslo	Názov toku	Číslo hydrologického poradia
426	Laborec	4-30-03-001
427	Vydraňka	4-30-03-010
428	Daňová	4-30-03-020
429	Výrava	4-30-03-042
465	Olka	4-30-08-072

Vodárenské vodné toky

Por. číslo	Názov toku	Číslo hydrologického poradia
47	Daňová od km 2,70 po km 5,90	4-30-03-020

Dotknuté územie sa nenachádza vo vodohospodársky chránenom území.

3.2 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Hodnotené územie je charakteristické pre agrárno-urbanizovanú krajinu s vyšším podielom zelených plôch a menším podielom zastavaných plôch. V širokom otvorenom údolí Laborca prevláda typ lúčno-pasienkovej krajiny a oráčinovej krajiny s rozptýlenou líniovou sprievodnou zeleňou pozdĺž vodných tokov. Ďalšiu podstatnú zložku štruktúry krajiny v okrese tvorí lesná krajina. Urbanizovaný krajinný typ je v okrese zastúpený pravidelnou a rovnomerne rozčlenenou sieťou sídelných útvarov (obcí). Industriálny typ krajiny (výrobné areály) sa sústredil hlavne do priemyselnej zóny mesta Medzilaborce a extravilánov niektorých obcí, kde je zastúpený fungujúcimi objektmi poľnohospodárskej, hlavne živočíšnej výroby a areálmi drevospracujúcich výrob. Vzhľadom na klesajúcu intenzitu poľnohospodárskej činnosti územie získava ráz prirodzenej, extenzívne využívannej krajiny s prevahou prírodných prvkov. Estetická úroveň krajiny je priemerná, vyššia v lesno-lúčnych častiach a nízka v oráčinovo-sídelnej časti. Dynamickosť terénu je stredná, horské chrbty nie sú vysoké, doliny nie sú hlboké, územie je však členité a svahy sú často značne strmé.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je právne vymedzenou kategóriou na hodnotenie stavu krajiny (predovšetkým jej biotických zložiek). Tvorí východisko pre ekologickú rehabilitáciu krajiny. Význam ÚSES spočíva najmä:

- v územnom zabezpečí zachovania a rozvoja druhej rozmanitosti rastlín a živočíchov v ich prirodzenom prostredí
- vo vytvorení optimálneho priestorového základu ekologicky stabilných plôch a línii
- v zachovaní unikátnych krajinných prírodných celkov a prvkov
- v udržaní a zvýšení prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny a v ochrane prírodných zdrojov

V území je predstavovaný prvkami prírody a krajiny, ktorých zachovanie v ich pôvodnom stave je dôležité pre rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Prvky tohto systému sú biocentra, biokoridory a interakčné prvky na nadregionálnej úrovni (NUSES), regionálnej úrovni (RUSES) a miestnej úrovni (MUSES).

Biocentra sú vymedzené územia v krajine, ktoré na základe stavu ekologických podmienok umožňujú trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine.

Biokoridory umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a obyčajne spájajú biocentra.

Interakčné prvky zabezpečujú priaznivé pôsobenie biokoridorov a biocentier na okolité časti krajiny, pozmenenej alebo narušenej človekom.

Podľa UPN VÚC Prešovského kraja sú v hodnotenom území situované tieto prvky ÚSES na nadregionálnej a regionálnej úrovni:

Nadregionálne biocentrá (NRBc)

Názov	Geomorfologická jednotka	Charakteristika
Palotská jedlina	Laborecká vrchovina	typické bučiny, jedľové bučiny, refúgium vzácnnej fauny
Korunkov	Ondavská vrchovina	

Regionálne biocentrá (RBC)

Názov	Geomorfologická jednotka	Charakteristika
Medzi Haburkami	Laborecká vrchovina	lesné porasty s významnými druhmi chránenej avifauny
Za Kýčerou	Laborecká vrchovina	lesné porasty s významnými druhmi chránenej avifauny
Beskyd	Laborecká vrchovina	typické bučiny, lipové bučiny s významnou faunou
Pramenište Výravy	Laborecká vrchovina	staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
Danová	Laborecká vrchovina	staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
Husárske	Laborecká vrchovina	staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
Kamenná	Laborecká vrchovina	enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
Závozy	Laborecká vrchovina	enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
Turie	Ondavská vrchovina	porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
Tisovec	Ondavská vrchovina	porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny

Regionálne biokoridory (RBk)

Názov	Geomorfologická jednotka	Charakteristika
Laborec	Laborecká vrchovina	brehové porasty a sprievodné lúčne spoločenstvá
Ol'ka	Laborecká vrchovina	brehové porasty a sprievodné lúčne spoločenstvá
Udava	Laborecká vrchovina	brehové porasty a sprievodné lúčne spoločenstvá
Výrava	Laborecká vrchovina	brehové porasty a sprievodné lúčne spoločenstvá
Gazdoráň-Stavenec-Závozy	Laborecká vrchovina	brehové porasty a sprievodné lúčne spoločenstvá

Na miestnej úrovni môžeme za prvky ÚSES považovať:

Miestne biocentrá (MBc)

Názov	Geomorfologická jednotka	Charakteristika
Lesy v okolí Habury	Laborecká vrchovina	Lesné porasty

Miestne biokoridory (MBk)

Názov	Geomorfologická jednotka	Charakteristika
Habura, Haburka	Laborecká vrchovina	brehové porasty (vrbá, jelša) a sprievodné prítotočné spoločenstvá

Katastrálne územia obce Habura môžeme zaradiť medzi územia s vysokou ekologickou stabilitou, pričom je rozloženie plôch s vyšším koeficientom ekologickej stability sústredené do

jeho okrajových častí (celá severo - východná časť), kde sú plochy ekologicky stabilnejších lesných porastov.

Dotknuté územie sa nachádza v južnej časti zastavaného územia k.u.Habura. Krajinársky sa jedná o málo hodnotné územie v ktorom z hľadiska druhovej ochrany (v zmysle vyhlášky MZP SR č. 24/2003 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody) dosiaľ nebol zaznamenaný trvalý výskyt žiadnych chránených druhov rastlín ani živočíchov. V lokalite umiestnenia stavby evidujeme trávnaté porasty, ktorými brehy prirodzene zarástli. V posudzovanom úseku nie je potrebné vykonať výrub nelesnej drevinovej vegetáciu. Zastavané územie obce Habura patrí podľa klasifikácie ekologickej stability krajiny (Ružička, M.,Hrnčiarová, T., Atlas krajiny SR, 2002) do 5 stupňa - územie s rôznou antropickou záťažou, bez chránených území, prípadne s malým výskytom ochranných pásiem, krajinné prvky s devastovanou alebo umelo vysadenou vegetáciou, alebo bez vegetácie, s veľmi malou biodiverzitou).

3.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

3.3.1 Demografické charakteristiky

Obec Habura sa nachádza na severovýchode SR, severnej časti Laboreckej vrchoviny, 10 km severne od Medzilaboriec. Stred obce je v nadmorskej výške 387 m n.m., kataster je vo výškovom rozpätí od 350 m n.m. do 700 m n.m.

Rozloha katastrálneho územia obce: 2 782 ha

Priemerná hustota osídlenia: 18 obyvateľov na km²

Vybrané demografické údaje (zdroj: ŠÚ SR, k 31.12.2014)

	Obec Habura
Počet obyvateľov	513
Z toho muži	262
Z toho ženy	251
Predproduktívny vek (0-14) spolu	47
Produktívny vek (15-59) muži	142
Produktívny vek (15-54) ženy	111
Poproduktívny vek spolu	189
Celkový prírastok /úbytok / obyvateľov	+10
Z toho muži	+8
Z toho ženy	+2

Z hľadiska demografického vývoja môžeme konštatovať, že dlhodobo dochádza k poklesu počtu obyvateľov okresu v dôsledku zlých ekonomických podmienok v danom regióne, vysokej nezamestnanosti a pracovnej migrácie. V dôsledku týchto skutočností sa veľmi nepriaznivo vyvíja aj veková štruktúra, ktorá je v celoštátnom porovnaní ako jedna z najnepriaznivejších.

3.3.2 Hospodárstvo a infraštruktúra

Obec Habura je situovaná cca 10 km od okresného sídla Medzilaborce, čo determinuje jej sociálne a ekonomické charakteristiky.

Obec má charakter koncovej obce so založenou sieťou dopravnej a technickej infraštruktúry. Katastrálnym územím obce prechádza cesta II/559 Humenné – Medzilaborce-Čertižné.

Pôvodná zástavba obce sa rozvíjala v údolí vodného toku Laborec okolo citovanej cestnej komunikácie. Trasa cesty je a v budúcnosti ostáva hlavnou kompozičnou osou obce a spĺňa funkciu hlavnej zbernej komunikácie v obci. Pozdĺž tejto kompozičnej osi bola prirodzene umiestňovaná základná občianska vybavenosť. Územím obce Habura neprechádza nadradená dopravná sieť a ani vo výhlade sa neuvažuje s novým vedením.

Občianska vybavenosť: predajňa potravín, 2 pohostinské zariadenia, pošta, materská škola, futbalové ihrisko, lyžiarsky vlek, knižnica, kultúrny dom, dom smútku, kostol, DDS.

Technická vybavenosť: verejný vodovod, rozvodná sieť plynu, rozvodná elektrická sieť.

Hospodárstvo: poľnohospodárska farma

Štruktúra hospodárstva okresu je tvorená najmä priemyslom strojárskym, výroby zdravotníckych materiálov, sklárskym a drevospracujúcim. Na odvetvovú štruktúru hospodárstva ako aj zamestnanosť mali v posledných rokoch vplyv transformačné a reštrukturalizačné zmeny. Sezónne je zamestnanosť posilnená poľnohospodárskymi a lesníckymi prácami. Miera nezamestnanosti je vysoká, pričom ťažké je najmä riešenie absolventov bez praxe a osôb bez odbornej kvalifikácie. Medzi najväčších zamestnávateľov patria tieto firmy: Kovostroj a.s., PANEP s.r.o., STROJLAB s.r.o., Interglass s.r.o., Martin Bicko, Glass LPS s.r.o., Dušan Papiak DPD.

Medzilaborce sú okresným sídlom, ktoré poskytuje základné a doplnkové služby pre obyvateľov mesta a okolia. Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v meste reprezentujú zariadenia v oblasti kultúry, administratívy, školstva, športu a sociálnych služieb. Lokalizácia týchto zariadení zodpovedá požiadavkám obyvateľstva. Rekreačné zázemie mesta tvorí prímestská rekreačná oblasť Danová. Podmienky pre oddych v meste a obciach okresu vytvárajú parkové a športové plochy a športové zariadenia.

Vybavenosť územia okresu Medzilaborce technickou infraštruktúrou je možné hodnotiť ako štandardnú - elektrická sieť, plynovod a telekomunikačná sieť a nedostatočnú - vodovodné a kanalizačné siete. Pre všetky trasy vedení sú vymedzené koridory ochranných pasíem.

Cestná dopravná infraštruktúra je reprezentovaná cestami druhej triedy č.II/559 Humenné - Medzilaborce - Čertižné, č.II/575 Stropkov - Medzilaborce - Palota, č.II/554 Oborín-Havaj, č.II/567 Snina-Medzilaborce, cestami tretej triedy a miestnymi komunikáciami. Celková dĺžka ciest v okrese je 133,5 km, z toho 66,7 km ciest II.triedy a 66,8 km ciest III. triedy. Územie okresu je napojené na systém celoštátnej železničnej dopravy. Je reprezentovaný trasou jednokol'ajovej železničnej trate nadregionálneho významu č.191 Michal'any – Medzilaborce-Lupkow s motorovou trakciou. Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy k dotknutej obci je Medzilaborce – mesto, vzdialenosť 10 km.

3.3.3 Kultúrne a historické pamiatky

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok nie sú na území obcí Habura evidované žiadne národné kultúrne pamiatky.

V registri sú vedené tieto pamiatkové objekty:

- Gréckokatolícky kostol sv.Michala, doba vzniku 1796, klasicizmus

- Zvonica, Pamätník, doba vzniku 2.pol. 18 st., klasicizmus
- Pomník Ľ.Kukorellimu, 1.pol. 20 st.
- Pamätná tabuľa roľníckej vzbury v roku 1935, doba vzniku 1951, bez slohových znakov

Dotknuté územie vzhľadom na svoju lokalizáciu neovplyvňuje spomínané objekty.

3.4 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Súčasný stav kvality životného prostredia hodnoteného územia je predovšetkým výsledkom prírodných podmienok a civilizačných vplyvov. Pri ochrane a tvorbe životného prostredia v hodnotenom území je primárna ochrana vody pred znečistením. K najväčším zdrojom znečistenia v hodnotenom území možno zaradiť nasledovné aktivity:

- domácnosti
- doprava
- poľnohospodárska činnosť

3.4.1 Znečistenie povrchových a podzemných vôd

V minulosti sa na znečisťovaní vôd v hodnotenom území najviac podieľali miestne zdroje znečistenia z poľnohospodárskej činnosti. Jednalo sa o plošnú aplikáciu organických a anorganických hnojív, skládky pesticídov, priemyselných a organických hnojív, kompostu, siláže a pod. V súvislosti so zmenenými ekonomickými podmienkami dnes pôsobí tento faktor v zmienej intenzite.

Kvalita vody v povrchových tokoch je určovaná viacerými faktormi. V hodnotenom území v negatívnom smere je to prioritne vypúšťanie odpadových vôd z domácnosti a poľnohospodárska činnosť. Na znečistení vodného toku Laborec sa podieľajú najmä biologické ukazovatele a základné chemické a fyzikálne ukazovatele.

Celkové hodnotenie kvality povrchových vôd v roku 2017 (zdroj: SHMÚ) na odbernom mieste v okrese Medzilaborce (B11 - Krásny Brod) nie je v súlade s NV SR č.296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd v parametroch:

- koliformné baktérie (koli)

Ostatné hodnotené parametre sú v súlade s citovaným nariadením.

Znečistenie podzemných vôd (Rapant,S., Bodiš,D.: Atlas krajiny SR – Znečistenie podzemných vôd, 2002) je v hodnotenom území z hľadiska jeho úrovne (C_d) v rozhodujúcej miere nízka (hodnoty v intervale 0,1 – 1,0), v sídle okresu a jeho blízkom okolí vysoká (hodnoty v intervale 3,1 až viac ako 5) až veľmi vysokú (hodnoty až viac ako 5).

Monitorovanie kvality podzemných vôd predstavuje systematické sledovanie a hodnotenie stavu kvality podzemných vôd podľa zákona č. 384/2009 Z. z. o vodách a v zmysle požiadaviek Vyhlášky MPŽPRR SR č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. V zmysle tejto legislatívy MŽP SR zabezpečuje zisťovanie výskytu a hodnotenie stavu podzemných vôd prostredníctvom Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ). Systematické sledovanie kvality podzemných vôd v rámci národného monitorovacieho programu prebieha na SHMÚ od roku 1982.

Celkové hodnotenie kvality podzemných vôd v roku 2017 na odbernom mieste v okrese Medzilaborce vykazuje prekročenie limitnej koncentrácie podľa Vyhlášky MZ SR č.247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v parametroch:

- koncentrácie Fe (celk) a Mn: $\geq 0,2$ mg/l Fe (celk) a $\geq 0,05$ mg/l Mn
- kvalite podzemných vôd v kvartérnych útvaroch

Ostatné hodnotené parametre sú v súlade s citovanou vyhláškou.

3.4.2 Znečistenie ovzdušia

Hodnotené územie sa z hľadiska čistoty ovzdušia radí k územiám s relatívne málo znečisteným ovzduším. Vyplýva to predovšetkým zo skutočnosti, že v území je malé zastúpenie priemyslu s výraznejšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia.

Na znečisťovaní ovzdušia v území sa v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami (TZL), oxidmi síry (SO_2), oxidmi dusíka (NO_x), oxidom uhoľnatým (CO) a amoniakom a jeho zlúčeninami (NH_3). Najväčším znečisťovateľom ovzdušia v okrese Medzilaborciach je Bytenerg s.r.o., Medzilaborce a STROJLAB s.r.o., Medzilaborce. Emisie znečisťovania ovzdušia pochádzajú aj z chovu hospodárskych zvierat a malých zdrojov znečisťovania ovzdušia (lokálne kúreniská, malé prevádzky bez odlučovacích zariadení so zastaranými technologickými zariadeniami). K poklesu množstiev vypúšťaných emisií v období po roku 1987 došlo znížením hospodárskych aktivít, plošnou plynofikáciou územia a zmenou palivovej základne. Súčasný znečisťovanie ovzdušia v hodnotenom území mimo intravilánu zodpovedá bežnému stredoeurópskemu pozadiu. Koncentrácie hlavných škodlivín sú hlboko pod imisnými limitmi aj pod kritickými úrovňami pre vegetáciu.

Produkcie emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Medzilaborce

Neis kód ZL	Slovenský popis ZL	Množstvo ZL(t) za rok 2001	Množstvo ZL(t) za rok 2006	Množstvo ZL(t) za rok 2018
0.0.01	Tuhé znečisťujúce látky	3,879	0,631	6,356
0.0.02	Oxidy síry ako SO_2	4,429	0,657	0,006
0.0.03	Oxidy dusíka ako NO_2	7,586	4,986	9,756
0.0.04	Oxid uhoľnatý	15,860	3,319	2,054
0.0.05	Organické látky - celk. organický uhlík-COÚ	39,152	34,073	0,750

Zdroj: NEIS

3.4.3 Kontaminácia pôd a horninového prostredia

Kontaminácia pôd rizikovými prvkami a organickými polutantmi sa podľa hygienických limitov hodnotí v 3 kategóriách - A, B a C. Monitorovanie a hodnotenie kontaminácie pôd je súčasťou čiastkového monitorovacieho systému Pôda ako aj geochemického atlasu SR, časť pôda. Z celkového počtu 12 pôdnych vzoriek odobratých v rámci Prešovského kraja nebol zistený ani v jednej obsah nad povolený hygienický limit. Podľa atlasu krajiny Slovenskej republiky (SAŽP, 2002) patrí dotknuté územie medzi územia s relatívne čistými pôdami.

3.4.4 Odpady

Odpady produkované na území obce Habura môžeme rozdeliť do dvoch skupín: odpady z činnosti a odpady komunálneho charakteru. Obe skupiny odpadov sú buď využívané (materiálovo alebo energeticky) alebo zneškodňované (ukladaním na skládky).

Odpady z činnosti sú odpady, ktorých pôvodcom sú právnické osoby alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie. Nebezpečné odpady z činnosti (poľnohospodárstvo, prevádzky) sú odoberané od pôvodcov oprávnenými organizáciami na základe individuálnych zmlúv a následne využívané alebo zneškodňované mimo územia. Ostatné odpady z činnosti sú zneškodňované v rozhodujúcej miere na skládke KO.

Obec zabezpečuje zber a odvoz komunálneho odpadu prostredníctvom firmy FÚRA, s.r.o. odvozom na skládku odpadov, kde sa tento zneškodňuje. Obec v spolupráci s firmou FÚRA, s.r.o., ktorá má zmluvných partnerov na zhodnotenie jednotlivých vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu, realizuje separovaný zber hodnotiteľných zložiek komunálneho odpadu, a to plasty, sklo, papier, podľa potreby - elektronický odpad, akumulátory, pneumatiky.

Produkcia neseparovaných zložiek komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov za rok 2018 bola v obci Habura 61,36 ton.

3.4.5 Hluk

Najväčším zdrojom hluku v hodnotenom území je cestná doprava na ktorej sa najviac podieľa nákladná doprava. Hlučnosť cestnej dopravy má vplyv na obyvateľstvo, pretože táto je vedená v dotyku s osídlením, avšak vzhľadom na relatívne nízku frekvenciu jej využívania je celková situácia z pohľadu hlučnosti veľmi priaznivá.

3.4.6. Radónové riziko a žiarenie

Podľa mapového servera <http://mapserver.geology.sk/radio/> celý kataster obce Habura vykazuje nízke radónové riziko, iba cez jeho východnú časť sa tiahne zo severu na juh úzky pás spadajúci do stredného radónového rizika podľa objemovej aktivity ^{222}Rn v pôdnom vzduchu. Dotknuté územie navrhovanej protipovodňovej ochrany leží na území s mapovaným nízkym radónovým rizikom.

3.4.7 Zdravotný stav obyvateľstva

Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplývajúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva. Jej priaznivý vývoj je základným predpokladom pre dosiahnutie pozitívnych trendov v základných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva. Ďalšie faktory ovplyvňujúce zdravotný stav sú: ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl a úroveň zdravotníckej starostlivosti.

Rozhodujúcim ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života pri narodení, t.j. nádej na dožitie určitého veku. Stredná dĺžka života v okrese Medzilaborce bola v období rokov 1996 – 2000 u mužov nad 68 rokov a u žien

nad 76 rokov (Katerinková, M.,: Atlas krajiny SR, 2002). Tieto hodnoty sú u mužskej populácie na úrovni priemeru v celoštátnom porovnaní, u žien vykazujú najnižšie hodnoty.

Najvyššia úmrtnosť obyvateľstva je dlhodobo na choroby obehovej sústavy. Druhou najčastejšou príčinou úmrtí obyvateľstva sú nádory so stúpajúcou tendenciou. Ďalšie miesta v príčinách úmrtí dlhodobo zaujímajú choroby dýchacej sústavy a následky otráv, poranení a iných vonkajších príčin. Je treba pripomenúť, že úmrtnosť na citované druhy chorôb vykazujú v celoštátnom porovnaní priemerné až veľmi nepriaznivé hodnoty.

Podrobné skúmanie zdravotného stavu obyvateľstva v súvislosti s navrhovanou činnosťou nie je potrebné.

IV ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

4.1 Požiadavky na vstupy

4.1.1 Záber pôdy, nároky na zastavané územie

Úprava potoka Drapalka je navrhnutá podľa skutočnej situácie vedenia toku v danom území. Trasa kopíruje pôvodný stav a nevyžaduje nový trvalý záber pôdy. Stavba bude realizovaná výlučne na parcele vedenej ako vodné plochy. Dočasný záber pozemkov si vyžiada zriadenie jednoduchého staveniska v mieste stavby a skládkovanie stavebného materiálu. Využiť bude možné obecné verejné priestranstvá, plochy a manipulačný pás počas výstavby pozdĺž navrhovanej úpravy s využitím miestnej komunikácie. Dočasný záber bude do 1 roka - počas výstavby.

4.1.2. Chránené územia, chránené výtvary a pamiatky

Do riešeného územia nezasahujú žiadne veľkoplošné ani maloplošné prvky ochrany prírody a krajiny (v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov). Na riešenom území platí 1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny. Navrhovaná činnosť nie je v dotyku s chránenými výtvarmi a pamiatkami a v trase sa nenachádzajú chránené stromy.

4.1.3. Ochranné pásma

Pri výstavbe navrhovanej činnosti bude potrebné dodržať ochranné pásma podzemných a nadzemných vedení a stavieb vymedzených STN a zákonom (vzdušné, podzemné VN vedenia).

4.1.4 Spotreba vody

Navrhovaná činnosť svojim charakterom nekladie zvláštne nároky na pitnú, technologickú ani požiarnu vodu. Potreba vody na technologické účely bude zabezpečená cisternou. Pri výstavbe bude potrebná pitná voda. Túto zabezpečí zhotoviteľ stavby dovozom v množstve cca 2 - 3 l/osobu/deň.

Prevádzková fáza nekladie nároky na spotrebu vody.

4.1.5 Ostatné surovinové a energetické zdroje

Na výstavbu budú potrebné hlavné suroviny: kamenivo, štrkopiesky, betónové konštrukcie, výstuž, cement do betónov a násypový materiál. Celkové nároky na spotrebu elektrickej energie vyplynú z technickej dokumentácie stavby. Potrebná elektrická energia bude zabezpečená z miestnej siete NN vedenia.

4.1.6 Dopravná a iná infraštruktúra

Navrhovaná činnosť je plánovaná v zastavanom území obce Habura. Samotná realizácia stavby vyžaduje prísun materiálu a stavebných mechanizmov v nepravidelnom režime, čím dôjde k obmedzeniu prevádzky. Počas výstavby budú ako prístupové cesty k objektom stavby využívané spevnené komunikácie – cesta II/559, miestne komunikácie, prípadne poľné cesty. Nie je potreba zriaďovania alebo rozširovania ciest a navrhovaná činnosť priaznivo ovplyvní prípadný následný rozvoj obecnej dopravnej infraštruktúry.

Prevádzka navrhovanej stavby bude mať nároky na využitie existujúceho dopravného systému len pri nevyhnutných udržiavacích prácach na stavbe.

4.1.7 Nároky na pracovné sily

Realizácia navrhovanej činnosti bude zabezpečená zhotoviteľom stavby a jeho zamestnancami. Prevádzka navrhovanej činnosti nemá nároky na nové trvalé pracovné sily.

4.2 Údaje o výstupoch

4.2.1 Ovzdušie

Počas výstavby budú mierne zvýšené emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia, najmä v mieste stavebnej činnosti, a to emisie z dopravných a stavebných mechanizmov, ktoré budú zabezpečovať stavebné práce a prachové emisie z výkopov. Úroveň týchto emisií bude nízka a tieto emisie neovplyvnia nepriaznivo obyvateľstvo riešenej obce ani okolité prírodné prostredie.

Prevádzka navrhovanej stavby vzhľadom na svoj charakter a rozsah má charakter stavby bez výstupov do ovzdušia.

4.2.2 Voda

Navrhovanou činnosťou v etape výstavby ani prevádzky nebudú vznikať technologické odpadové vody.

4.2.3 Odpady

Z hľadiska posudzovanej činnosti je potrebné rozdeliť produkované odpady na odpady počas výstavby a odpady počas prevádzky (podľa vyhlášky č.365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov).

Realizáciou stavebných prác môžu vzniknúť odpady zo zvyškov stavebných materiálov, ktoré sa pri výstavbe nepoužijú, resp. vzniknú ich nevhodným skladovaním, alebo zabudovaním. Tiež sa jedná o odpady z obalových materiálov, odpady z prevádzkovania strojov a mechanizmov a zmesový komunálny odpad. Uvádza sa predpokladané druhové zloženie odpadov, takže nemusí dôjsť k vzniku všetkých uvedených odpadov.

Počas výstavby predpokladáme vznik nasledovných odpadov

Druh odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo odpadu v tonách	Kód nakladania
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O	0,02	R ₄
15 01 02	obaly z plastov	O	0,01	R ₄
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,05	D ₁
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,05	D ₁
17 02 01	drevo	O	0,20	R ₁
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	0,05	D ₁

Spôsob nakladania s odpadmi:

- kat. čísla 17 02 01 (odpady z dreva) budú využité na energetické účely,
- kat. čísla 15 01 01, 15 01 02 budú odovzdané do zberných surovín na druhotné využitie,
- kat. čísla 15 01 10 a 15 02 02 budú odovzdané osobe oprávnenej na nakladanie s nebezpečnými odpadmi,
- kat. číslo 20 03 01 bude odovzdané v súlade s VZN obce Habura o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.

Legenda

O – ostatné odpady

N – nebezpečné odpady

D₁ – zneškodnenie odpadu uložením na skládku

R₁ – energetické využitie odpadov

R₄ – recyklácia odpadov

Pri realizácii predmetnej stavby, predovšetkým pri výkopových prácach realizovaných na stavbe dôjde k manipulácii s výkopovou zeminou a kamenivom, ktoré sa použijú na spätný zásyp.

Za nakladanie s odpadmi počas výstavby bude zodpovedať dodávateľ prác a tento bude v súlade s právnymi predpismi odpadového hospodárstva plniť povinnosti pôvodcu odpadov. Zneškodnenie resp. zhodnotenie produkovaných odpadov bude zabezpečené zmluvne s oprávnenými osobami.

Počas prevádzky sa predpokladá vznik nasledovných odpadov

Druh odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo odpadu v t/ročne	Kód nakladania
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O	0,10	R ₁ , D ₁

Spôsob nakladania s odpadmi:

- kat. číslo 20 02 01 môže vznikať pri povodňových stavoch nánosom biologických materiálov (konáre a pod.) z úsekov nad stavbou a odovzdaný na energetické účely alebo umiestnenie na skládku,

Legenda

O – ostatné odpady

D₁ – zneškodnenie odpadu uložením na skládku

R₁ – energetické využitie odpadov

Za nakladanie s odpadmi počas prevádzky bude zodpovedať investor - Obec Habura. Zneškodnenie resp. zhodnotenie produkovaných odpadov bude zabezpečené zmluvne s oprávnenými osobami.

4.2.4 Hluk a vibrácie

K ovplyvňovaniu dotknutého územia zvýšenou hladinou hluku počas výstavby bude dochádzať predovšetkým pri zemných prácach, stavebných prácach, doprave materiálov a konštrukcií. Z hľadiska pôsobenia sa jedná sa o hluk krátkodobý, neperiodický. Hodnotenie nárastu hlukovej hladiny je závislé od organizácie výstavby, rozsahu nasadenia stavebnej techniky a dĺžky činnosti. Táto záťaž bude dočasná počas výstavby a bude časovo obmedzená na bežný pracovný čas. Pri realizácii vodnej stavby nebude inštalované zariadenie, ktoré by mohli byť zdrojom vibrácií.

Prevádzka vodnej stavby nebude zdrojom hluku ani vibrácií.

4.2.5 Žiarenie, teplo, zápach

Vznik žiarenia alebo tepla v súvislosti s navrhovanou činnosťou sa nepredpokladá. V rámci úpravy sa neinštaluje žiadne technologické zariadenie.

4.2.6 Iné očakávané vplyvy a vyvolané investície

Realizáciou navrhovanej činnosti sa neočakávajú žiadne iné vplyvy a stavba si nevyžiada žiadne vyvolané investície.

4.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vplyvy na reliéf a krajinu

Riešená plocha nemá dôležitú úlohu z krajinárskeho hľadiska a ani po realizácii stavby sa z krajinárskeho hľadiska nič nezmení. Umiestnenie projektovanej stavby do tohto územia je možné pri rešpektovaní a zachovaní miestneho hydrického biokoridoru potoka Drapalka na súčasnej úrovni. Realizácia stavby bude vykonávaná v zastavanom území obce a druhotná štruktúra územia sa nezmení. O začlenení stavebno-technických úprav potoka do krajiny rozhodujú hlavné návrhové prvky, ako sú trasa, pozdĺžny sklon, priečny profil s typom spevnenia koryta, ale aj kvalita zrealizovaných prác a kvalita následnej údržby.

Vplyvy na horninové prostredie

Vzhľadom na spôsob využívania územia v súčasnosti s ohľadom na navrhovanú činnosť považujeme vplyv na horninové prostredie za bezvýznamný.

Vplyvy na pôdu

Počas výstavby a aj prevádzky nebude zabraná. Realizácia činnosti bude mať počas prevádzky na pôdu lokálny pozitívny vplyv, pretože sa minimalizuje riziko jej odnosu pri mimoriadnych vysokých stavoch vody a pri povodňových situáciách.

Vplyvy na faunu a flóru

Realizáciou posudzovaného zámeru dôjde k zásahu do flóry a fauny viazanej na danú lokalitu, avšak vzhľadom na nízku „hodnotu“ biotopov dotknutého územia ako aj celkový rozsah stavby je tento zásah málo významným. Plánovaná úprava sa nedotkne chránených území a ani nepredpokladáme priame negatívne vplyvy na vzácne spoločenstvá a chránené územia v širšom okolí, a to ani počas výstavby a ani počas prevádzky. Činnosťou nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Navrhovaná vodná stavba predstavuje isté riziko pre podzemné a povrchové vody počas výstavby. Práce budú vykonávané priamo v toku s čím súvisia nároky na technický stav stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov, aby nehrozil únik ropných látok. Vzhľadom na citlivosť miesta realizácie stavebných prác je nevyhnutné aby dodávateľ prác mal vypracovaný havarijný plán pre prípad neočakávaných a nepredvídateľných potenciálnych havarijných únikov v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. vodného zákona. V nadväznosti na havarijný plán bude potrebné vybaviť stavenisko prostriedkami pre vykonanie bezprostredných opatrení v prípade úniku nebezpečných látok do prostredia.

Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

Výstavba neovplyvní súčasné pomery dotknutého územia z hľadiska klimatických pomerov a hygieny ovzdušia. Počas výstavby sa očakávajú dočasné nepriaznivé vplyvy v dôsledku prejazdov dopravných a stavebných mechanizmov a samotných prác na stavenisku vo forme:

- zvýšenia prašnosti a hlučnosti na prístupových cestách,
- zvýšeného podielu exhalátov z dopravy,
- zvýšenej prašnosti na staveniskách a v koridore výstavby počas stavebných prác.

Vplyvy na stabilitu krajiny

Navrhnutá úprava nezmení významne ekologickú stabilitu dotknutého a ani širšieho záujmového územia. Nedôjde k zásahu do pozitívnych prvkov ÚSES na regionálnej úrovni. Funkčnosť potoka ako biokoridoru bude ovplyvnená iba krátkodobo počas výstavby. Stabilita krajiny sa z abiotického hľadiska mierne zvýši v súvislosti so stabilizáciou svahov, čím nebude dochádzať k opakovanému narušaniu mikroreliefu a k odnosu pôdneho substrátu.

Vplyvy na obyvateľstvo

Výstavbou a prevádzkou protipovodňových opatrení budú ovplyvnení predovšetkým obyvatelia dotknutej časti zastavaného územia obce. Negatívne vplyvy na obyvateľstvo sa očakávajú prevažne vo fáze výstavby a budú to vplyvy vyplývajúce z pohybu dopravných a stavebných mechanizmov po miestnej komunikácii - obyvateľstvo tak bude dočasne a nepravidelne vystavené zvýšenému huku, prašnosti a tiež obmedzeniu pohybu na danej komunikácii. Uvedené vplyvy budú krátkodobé a narušia kvalitu a pohodu života iba malého počtu obyvateľov. Nepredpokladáme ovplyvnenie zdravotného stavu obyvateľstva danými vplyvmi.

Vplyvy na zastavané územie

Počas prevádzky sa očakávajú pozitívne vplyvy súvisiace s:

- obmedzením pravidelného zaplavovania cesty a okolitých pozemkov,
- zabránením eróznej činnosti v narušených častiach potoka.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Na základe súčasných poznatkov nepredpokladáme dopad výstavby alebo prevádzky navrhovanej stavby na kultúrne, historické pamiatky a archeologické pozoruhodnosti.

Vplyvy na poľnohospodársku, lesnú a priemyselnú výrobu, rekreáciu a služby

Navrhovaná činnosť nebude mať žiadne vplyvy na uvedené činnosti.

4.4 Hodnotenie zdravotných rizík

Priame zdravotné riziká predstavujú možné úrazy počas realizácie stavby, predovšetkým nebezpečenstvo úrazu pri doprave a stavebných prácach. Tieto riziká je možné eliminovať len pracovnou disciplínou a dodržiavaním zásad ochrany zdravia pri práci. Stavba sa bude realizovať podľa stavebných technických noriem a predpisov o bezpečnosti práce v gescii dodávateľa prác.

Po ukončení výstavby navrhovaný stavebný zámer nepredstavuje žiadne zdravotné rizika.

4.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná v území s prvým stupňom ochrany podľa zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, je v dotyku s lokalitou NATURA 2000 - Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina, nepatrí do chránenej vodohospodárskej oblasti. Vzhľadom na rozsah a druh navrhovanej činnosti nepredpokladáme vplyv na CHVÚ ani na územia s ochranou, ktoré sú v širšom okolí dotknutého územia.

4.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Posudzovaná vodná stavba bude pozitívom pre samosprávu ako aj obyvateľov obce Habura z dôvodu ochrany majetku pred povodňami.

Potenciálne vplyvy na zložky prírodného prostredia, prípadne zdravotný stav obyvateľstva z dôvodu zriadenia a prevádzky vodnej stavby boli identifikované v predchádzajúcich kapitolách. Pre ich hodnotenie významnosti sme zvolili štvorstupňovú škálu s nasledujúcimi charakteristikami, uplatňovanými rovnako pre negatívne ako aj pozitívne vplyvy:

1. žiaden vplyv	- navrhovaná činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložky životného prostredia, obyvateľstvo, pôdu a kultúrne a historické hodnoty územia,
2. nevýznamný vplyv	- ide o vplyv s charakterom rizika, náhody alebo so zanedbateľným pôsobením alebo príspevkom,
3. málo významný vplyv	-vplyv, ktorého pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne, lokálny vplyv alebo pôsobiaci na málo zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. nie je vnímateľný alebo je subjektívny
4. významný vplyv	-má dosah na širšie okolie, alebo pôsobí na viac zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. jeho vnímavosť je vysoká.

Hodnotenie: + pozitívne
- negatívne

Okrem toho vykonáme delenie podľa časového trvania na:

1. vplyv krátkodobý - A_1
2. vplyv dlhodobý - A_2
3. vplyv dočasný - B_1
4. vplyv trvalý - B_2

Tabuľka významnosti vplyvov:

P.č.	Hodnotená zložka	Počas výstavby	Pri prevádzke
1.	horninové prostredie	(-) nevýznamný vplyv, $A_1 - B_1$	žaden vplyv
2.	pôda	(-) nevýznamný vplyv, $A_1 - B_1$	žaden vplyv
3.	podzemné a povrchové vody	(-) nevýznamný vplyv, $A_1 - B_1$	žaden vplyv
4.	ovzdušie a klíma	(-) nevýznamný vplyv, $A_1 - B_1$	žaden vplyv
5.	hluk	(-) málo významný vplyv, $A_1 - B_1$	žaden vplyv
6.	flóra	(-) nevýznamný, $A_1 - B_2$	žaden vplyv
7.	fauna	(-) málo významný vplyv, $A_1 - B_2$	žaden vplyv
8.	zastavané územie	žaden vplyv	(+) významný vplyv, $A_2 - B_2$
9.	reliéf a krajina	žaden vplyv	(+) málo významný vplyv, $A_2 - B_2$
10.	chránené územia	žaden vplyv	žaden vplyv
11.	kultúrne pamiatky	žaden vplyv	žaden vplyv
12.	zdravotné riziká	(-) nevýznamný vplyv $A_1 - B_1$	žaden vplyv

4.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Stavba nepatrí medzi činnosti, ktoré podliehajú medzinárodnému posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúcich štátne hranice. Činnosť má miestny charakter a jej nepriaznivé dopady sú len lokálne. Realizácia činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

4.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

V čase spracovania zámeru neboli identifikované súvislosti, ktoré by mohli mať vplyv na dotknuté územie z pohľadu stupňa ochrany prírody, prírodných zdrojov alebo kultúrnych pamiatok.

Realizácia navrhovanej vodnej stavby v rozsahu zámeru bude mať hlavne prínos pre obec Habura v rámci protipovodňovej ochrany.

4.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Počas realizácie a prevádzky navrhovanej vodnej stavby nepredpokladáme vznik ďalších vplyvov na zdravie obyvateľstva, či zložky životného prostredia. Potenciálne riziko poškodenia a ohrozenia životného prostredia predstavuje požiar, havária, alebo zlyhanie ľudského faktora. Jedná sa o výnimočné situácie a tieto je treba riešiť v súlade s príslušnými normami ako aj reálnou situáciou.

Postup predchádzania a prípadného odstraňovania následkov uvedených rizík budú súčasťou havarijného plánu o nakladaní s nebezpečnými látkami, protipožiarnych opatrení a pracovného poriadku.

4.10 Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Zámer je spracovaný v jednom variante.

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas jej realizácie.

Ochrana pôdy:

- stavenisko vymedziť v nevyhnutnej miere a minimalizovať zásahy do územia nachádzajúceho sa v bezprostrednej blízkosti stavby a manipulačných plôch,
- výkopovú zeminu použiť na spätný zásyp výkopov a terénne úpravy,
- po ukončení stavebných prác dočasne zabrané plochy rekultivovať.

Ochrana podzemných a povrchových vôd:

- počas realizácie stavby zabezpečiť primeraný monitoring režimu a kvality povrchových a podzemných vôd,
- zabezpečiť dobrý technický stav dopravných a stavebných strojov z hľadiska možnosti úniku ropných produktov a vykonávať preventívne kontroly,
- v prípade úniku škodlivých látok postupovať podľa havarijného plánu a s kontaminovanou zeminou prípadne i vodou zaobchádzať v súlade so zákonom o odpadoch a súvisiacimi predpismi,
- stavebnú techniku a mechanizáciu odstavovať na zabezpečenej ploche.

Obmedzenie hluku a vibrácií:

- vylúčiť stavebné práce v čase nočného pokoja a v dňoch pracovného pokoja.

Obmedzenie prašnosti:

- pri stavebných prácach vhodnými technickými a organizačnými opatreniami minimalizovať prašnosť a sekundárnu prašnosť z dopravy (vlhčenie prístupových komunikácií v letných mesiacoch),
- zabezpečiť účinnú techniku pre čistenie komunikácií predovšetkým pri zemných prácach a ďalšej výstavbe vrátane zberu tuhých nečistôt. Bezpečnosť a plynulosť dopravy:
- pred začatím stavby zabezpečiť obmedzenie verejnej dopravy po miestnej komunikácii,
- zabezpečiť čistenie všetkých mechanizmov pri opúšťaní staveniska.

Nakladanie s odpadmi:

- uzatvoriť zmluvy s oprávnenými organizáciami na zhodnotenie resp. zneškodnenie odpadov vznikajúcich pri realizácii stavby,
- zabezpečiť triedenie stavebných odpadov, nakladanie s odpadmi vykonávať v súlade s platnou legislatívou odpadového hospodárstva,

- vyprodukované odpady neskladovať na stavenisku, priebežne ich odovzdávať na zhodnotenie alebo zneškodnenie oprávneným osobám.

Protihavarijné opatrenia:

- zabezpečiť vypracovanie plánu preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku pre etapu stavebných prác,
- dodržiavať bezpečnostné opatrenia na stavbe.

4.11 Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade, že navrhovaná činnosť nebude realizovaná, bude využitie dotknutého územia v terajšom stave, so vstupmi a výstupmi na súčasnej úrovni.

Nulový variant (nerealizácia hodnotenej činnosti) by sa prejavil negatívne hlavne v systéme protipovodňovej ochrany. Nadalej by v prípade povodňových prietokov dochádzalo k vybrežovaniu potoka Drapalka, zaplavovaniu pozemkov, ohrozovaniu stavieb, komunikácií a majetku a ohrozovaniu zdravia a životov ľudí. Plánovaná vodná stavba tiež zamedzí vymývaniu koryta vodného toku a splavovaniu sedimentov.

4.12 Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými dokumentmi

Obec Habura nemá spracovaný územný plán obce.

Realizáciou predmetnej vodnej stavby nedôjde k zmene využívania územia, iba sa skvalitní životné prostredie. Vybraná lokalita predstavuje optimálne riešenie pre využitie daného územia.

4.13 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Navrhovaná činnosť „Protipovodňová ochrana miestnych komunikácií v obci Habura, rekonštrukcia potoka Drapalka“ je v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zaradená do procesu zisťovacieho konania. Predložený zámer je komplexným materiálom posudzujúcim odhadované vplyvy plánovaných činnosti v danej lokalite. Na základe skutočnosti v ňom uvedených predkladateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zámeru v súlade s podmienkami zákona o posudzovaní. Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk k zámeru budú vyhodnotené a na základe relevantnosti uplatnené v materiáloch predkladaných orgánom štátnej správy a samosprávy v rámci povoľovacích procesov.

Predkladateľ „Zámeru“ požiadal v súlade s § 22 ods. 7 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zmene a doplnení niektorých zákonov o upustenie od požiadavky variantného riešenia a správny orgán tejto žiadosti vyhovel.

V POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (vrátane porovnania s nulovým variantom)

Vzhľadom na uvedené v časti 4.13 je porovnanie realizované medzi jednovariantným návrhom a nulovým variantom v hlavných súboroch vplyvov.

Vplyvy na krajinu a scenériu

Nulový variant: Stav na súčasnej úrovni

Zámer: Vzhľadom na v súčasnosti narušenú krajinnú scenériu dôjde realizáciou vodnej stavby k zlepšeniu tohto parametra

Vplyvy na pôdu a vodu

Nulový variant: Stav na súčasnej úrovni

Zámer: Nepočíta zo záberom pôdy, riziko ohrozenia pôdy a vôd pri havarijnom úniku nebezpečných látok počas realizácie prác, pri prevádzke stav nulového variantu.

Vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva

Nulový variant: Stav na súčasnej úrovni

Zámer: Je riziko spojené s realizáciou prác na stavbe, pri prevádzke stav nulového variantu.

Hmotný majetok

Nulový variant: Stav na súčasnej úrovni

Zámer: Po realizácii stavby dôjde k výraznému zlepšeniu stavu ochrany majetku obce a obyvateľstva pred možnými povodňovými prietokmi regulovaného vodného toku.

Zaťaženie ovzdušia a hluk

Nulový variant: Stav na súčasnej úrovni

Zámer: Počas realizácie stavby dôjde k nárastu hluku a zaťaženiu ovzdušia v dôsledku stavebných prác, pri prevádzke stav nulového variantu.

Vplyvy na faunu a flóru

Nulový variant: Stav na súčasnej úrovni

Zámer: Vzhľadom na súčasný stav nedôjde k žiadnej zmene.

Lokalizácia stavby je posudzovaná ako jednovariantné riešenie, a tak porovnanie variantov činností a návrh optimálneho variantu je bezpredmetné. Toto jednovariantné riešenie vychádza z umiestnenia stavby a priamych väzieb na jestvujúcu zástavbu v obci. Z environmentálneho hľadiska je táto stavba jednoznačným pozitívom pre obyvateľov obce, ako aj pre jej prírodné prostredie.

Vzhľadom na nízke negatívne vplyvy stavby na jednotlivé zložky životného prostredia, ktoré boli v tomto zámere analyzované a posúdené a taktiež vzhľadom na pozitívny prínos pripravovanej stavby pre dotknutú obec a jej obyvateľov je posudzovaný variant projektového riešenia stavby optimálnym variantom.

VI MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

1. Fotodokumentácia súčasného stavu dotknutej lokality
2. Výkresová časť dokumentácie
3. Listy vlastníctva

VII DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

7.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov:

- IRPO - inžinierska, realizačná, projektová a obchodná spoločnosť v stavebníctve Velgos Stanislav, Sabinovská 14, 080 01 Prešov, 2009: Protipovodňová ochrana miestnych komunikácií v obci Habura
- MŽP SR, 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky
- SHMÚ, 2006: Čiastkový monitorovací systém – voda 2005
- SHMÚ, 2004: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2003
- Krajský úrad v Prešove, 2002, Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja
- NEIS
- Ing.Ivan Vološčuk, CSc a kolektív, 1988: Chránená krajinná oblasť Východné Karpaty, Príroda, Bratislava
- Právne predpisy:
 - Zákon č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 - Zákon č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších právnych predpisov (stavebný zákon)
 - Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
 - Vyhláška č. 100 / 2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
 - Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
 - Zákon č. 163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov
 - Zákon č.223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
 - Vyhláška č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov
 - Vyhláška č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov
 - Zákon č.478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia (zákon o ovzduší) v znení neskorších predpisov
 - Zákon č. 355/2007 Z.z o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 - Nariadenie vlády SR č. 339/2006 Z.z. o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií
- www.statistics.sk
- www.mapy.atlas.sk
- www.sazp.sk

7.2 Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti

V priebehu spracovania zámeru požiadal navrhovateľ Okresný úrad Medzilaborce, odbor

starostlivosti o životné prostredie o upustenie od variantného riešenia zámeru. Úrad listom č.:OU-ML-OSZP-2019/000554-2 zo dňa 18.06.2019 vyhovel žiadosti navrhovateľa.

Pri spracovávaní zámeru činnosti neboli k dispozícii žiadne iné vyjadrenia ani stanoviská dotknutých orgánov a organizácií.

VIII MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

Habura, jún 2019

IX POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

9.1 Spracovateľ zámeru

Mgr.Michal Prejsa

9.2 Potvrdenie správnosti údajov

Za spracovateľa a navrhovateľa:

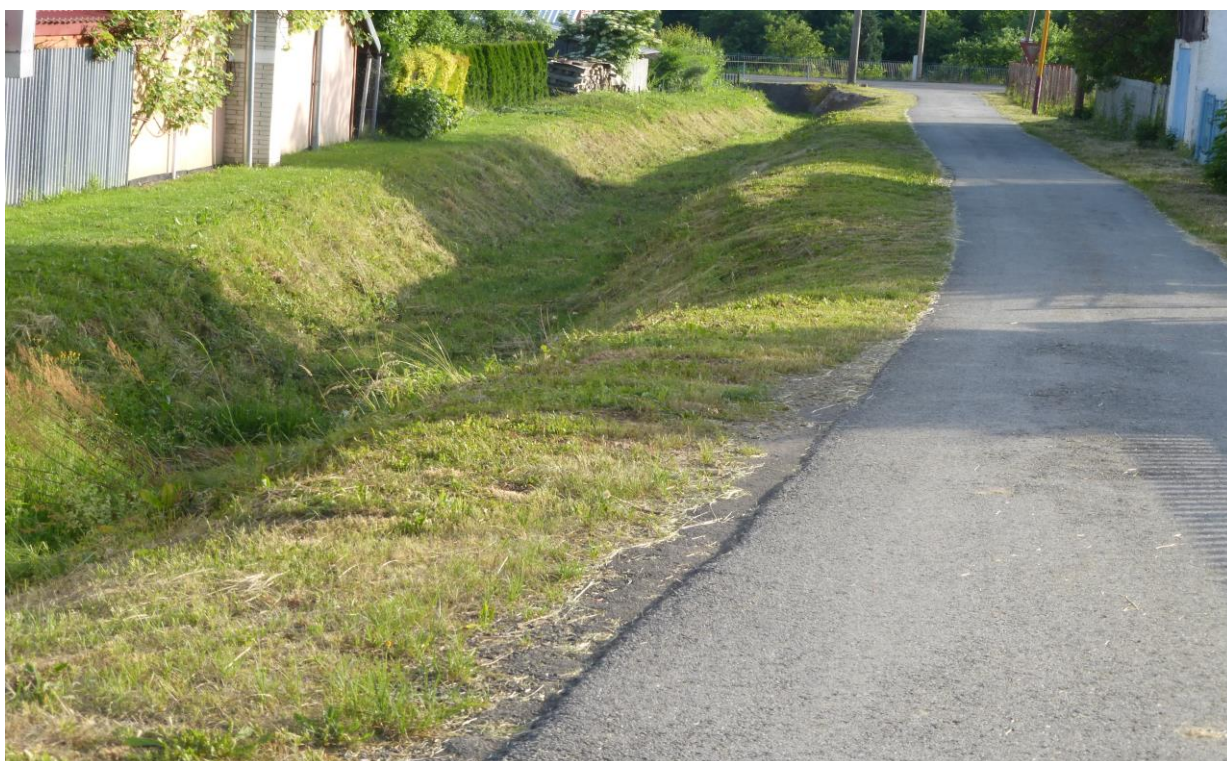
Mgr.Michal Prejsa
starosta obce Habura

Fotodokumentácia súčasného stavu dotknutej lokality

Pohľad Z-V

Pohľad V-Z

Výtoková strana mosta na miestnej komunikácii (rkm 0,233 – koniec úpravy)

Jestvujúce spevnenie koryta z betónových panelov (rkm 0,138 - začiatok úpravy)

